

Život, rad i stvaralaštvo Čedomila Šilića (1937. – 2010.)

The life, work and creativity of Čedomil Šilić (1937–2010)

Dubravka Šoljan*

*Prirodno-matematički fakultet Univerziteta u Sarajevu, Bosna i Hercegovina /
Faculty of Science and Mathematics, University of Sarajevo, Bosnia and Herzegovina,
Zmaja od Bosne 33-35, Sarajevo 71000, Bosna i Hercegovina / Bosnia and Herzegovina*

Primljeno / Received: 2024-03-10; Prihvaćeno / Accepted: 2024-04-30

Rukopis je predan na hrvatskom jeziku / The manuscript submitted in Croatian

SAŽETAK

Dr. sc. Čedomil Šilić najveći je dio profesionalne karijere proveo u Sarajevu u Zemaljskom muzeju Bosne i Hercegovine, najstarijoj domaćoj znanstvenoj ustanovi. Tijekom vremena prošao je sva znanstvena i muzeološka zvanja, sve do znanstvenog savjetnika. Doktorsku disertaciju obranio je 1974. na Univerzitetu u Ljubljani (Slovenija) i stekao zvanje doktora botaničkih znanosti. Bio je na specijalizaciji u Budimpešti, Pragu i Beču, a na stručnom usavršavanju u Zagrebu i Ljubljani. Njegov je rad tekao dvjema stazama: muzeološkom i znanstvenom. Dao je ogroman doprinos obogaćivanju žive biljne zbirke Botaničkoga vrta Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine,

SUMMARY

Dr. Čedomil Šilić spent most of his professional career in Sarajevo at the National Museum of Bosnia and Herzegovina, the oldest domestic scientific institution. Over time, he passed all scientific and museological titles, up to scientific advisor. In 1974, he defended his doctoral dissertation at the University of Ljubljana (Slovenia), thereby obtaining the title of doctor of botanical sciences. He undertook further specialization in Budapest, Prague and Vienna, and in professional training in Zagreb and Ljubljana. His work can be described as having followed two distinct paths: that of museology and that of science. He made a significant contribution to the enhancement of the living plant collection at the Botanical Garden of the National Museum of Bosnia and Herzegovina, as well as the Herbarium

* Adresa autora za dopisivanje / Author's correspondence address:
E-pošta / E-mail: dr.dsoljan@gmail.com

kao i Herbarija Muzeja (SARA). Priređivao je prirodoslovne izložbe za potrebe Zemaljskoga muzeja. Posljednja, stalna, nosi naziv *Šume Bosne Hercegovine*. Znanstveni opus Čedomila Šilića bogat je i kompleksan. Najvećim je dijelom vezan uz bioraznolikost Bosne i Hercegovine, posebice Dinarida, kako sa stajališta flore (osobito endemičnih i rijetkih svojti), tako i vegetacije. Svoje bogato znanje pretočio je u brojne znanstvene radove, objavljene u zemlji i inozemstvu, samostalno i u suautorstvu. Autor je 36 svojti novih za znanost i triju vegetacijskih jedinica. Izlagao je na znanstvenim i stručnim skupovima i bio sudionik brojnih znanstvenih projekata. Pokrenuo je dvije edicije: *Priroda Jugoslavije* i *Priroda Bosne i Hercegovine*. Poznat je kao popularizator znanosti, posebice u časopisima namijenjenima mladima. Osim toga, zahvaljujući bogatu poznavanju bioraznolikosti Bosne i Hercegovine i prirode općenito, isticao se kao borac za njenu zaštitu. Lijepo je pisao, najviše o biljkama, ali je svoje znanstvene, stručne ili popularne radove obogaćivao likovnim prilozima, originalnim fotografijama i crtežima. Njegova je umjetnička nadarenost u objavljenim radovima dolazila do punog izražaja, po čemu je prepoznatljiv. Čedomil Šilić dobitnik je jednog ordena, nekoliko nagrada i drugih društvenih priznanja za plodan rad.

KLJUČNE RIJEČI: Čedomil Šilić, botaničar, popis radova i djela, umjetnik, životopis

ŽIVOTOPIS

Čedomil Šilić (slika 1) rođen je 4. veljače 1937. u Sarajevu (Kraljevina Jugoslavija), od majke Marice (rođene Gušić)

of the Museum (SARA). He was responsible for the organization of natural history exhibitions for the National Museum. The final, permanent collection is known as the *Forests of Bosnia and Herzegovina*. The scientific oeuvre of Čedomil Šilić is both extensive and intricate. His work is primarily focused on the biodiversity of Bosnia and Herzegovina, particularly within the Dinarides region, encompassing both flora (especially endemic and rare taxa) and vegetation. He translated his extensive knowledge into numerous scientific works, published both domestically and internationally, as an independent author and in co-authorship. He is the author of 36 taxa new for scientific study and three vegetation units. He presented at scientific and professional meetings and participated in numerous scientific projects. He initiated two editions: *Nature of Yugoslavia* and *Nature of Bosnia and Herzegovina*. He is known as a popularizer of science, in magazines especially aimed at the youth. Furthermore, it is pertinent to note that, due to his profound understanding of the biodiversity of Bosnia and Herzegovina and the natural world in general, he emerged as a vocal advocate for its protection. He demonstrated a remarkable ability to convey complex scientific concepts in an accessible and engaging manner, particularly in his writings about plants. Additionally, he enhanced his scientific, professional, and popular works with artistic contributions, including original photographs and drawings. He wrote beautifully, mostly about plants, but also enriched his scientific, professional or popular works with art contributions in the form of original photographs and drawings. His artistic talent was fully expressed in his published works, and he is recognizable for that. Čedomil Šilić is the recipient of one order, several awards and other social recognitions for his productive work.

KEYWORDS: Čedomil Šilić, artist, biography, botanist, list of papers and activities

i oca Ivana. Osnovnu školu, gimnaziju i malu maturu završio je u Sarajevu. Srednju šumarsku školu započeo je školske godine 1951./1952. u Banjoj Luci, a nakon tri godine škola je preseljena na Ilidžu kod Sarajeva, gdje je završio četvrti razred i položio diplomski ispit s odličnom ocjenom (23. lipnja 1956.).

Trogodišnje banjalučko srednjoškolsko obrazovanje mladog je Šilića vjerojatno opredijelilo za cjelokupno buduće obrazovanje. Predmete *Botaniku* i *Dendrologiju* predavao mu je izvrсни pedagog Hrvoje Kovačević (1921. – 1984.), koji je kod mladog srednjoškolca razvijao smisao za crtanje u prirodi, poticao kod njega ljubav prema prirodi, posebice prema biljnom svijetu s kojim se susretao na zajedničkim planinarskim izletima. Na ekskurziji na Mrakovicu na Kozari, kao i u poplavnoj šumi hrasta lužnjaka kod Nove Gradiške, određivali su biljke uz pomoć priručnika za određivanje i upoznavanje biljaka, netom tiskanim (1950.), poznatoga zagrebačkog profesora botanike Radovana Domca.

Akademске godine 1956./1957. Šilić se upisuje na Poljoprivredno-šumarski fakultet, Šumarski odsjek, Univerziteta u Sarajevu, gdje diplomira 7. ožujka 1963. Radeći na ilustriranju raznih knjiga i drugih publikacija zarađivao je novac za samostalno izdržavanje tijekom studija. Zbog financijskih poteškoća, nakon završene prve godine studija, počinje raditi kao šumarski tehničar u Zavodu za uređivanje šuma pri Institutu za šumarstvo u Sarajevu, s radnim mjestom u Zavodu za šumarsku botaniku Šumarskog fakul-

Slika 1. Dr. sc. Čedomil Šilić
(1937. – 2010.)

Figure 1. Čedomil Šilić, PhD (1937–2010)

BIOGRAPHY

Čedomil Šilić (*Figure 1*) was born on February 4, 1937, in Sarajevo (Kingdom of Yugoslavia), to mother Marica (née Gušić) and father Ivan. He completed his elementary education in Sarajevo, followed by high school and graduation from high school in the same city. He commenced his studies at the Forestry High School in Banja Luka in the academic year 1951–1952. Following the relocation of the school to Ilidža near Sarajevo three years later, he completed the fourth grade and passed the diploma examination with an excellent grade (June 23, 1956).

teta Univerziteta u Sarajevu, pod rukovodstvom profesora Pavla Fukareka. To je radno mjesto bilo vezano uz ilustratorske i kartografske poslove. Nakon pauziranja u studiju (od 15. listopada 1957. do 31. ožujka 1958.) nastavlja s redovitim studiranjem. Zapažen kod profesora kao odličan student, izabran je za demonstratora na predmetima *Opća botanika* (kod prof. dr. sc. Vojina Gligića) i *Dendrologija* (kod profesora Pavla Fukareka). Sudjelovao je pri izvođenju vježbi i studentskih stručnih ekskurzija. U to je vrijeme na terenskim istraživanjima u svojstvu tehničara-laboranta surađivao s profesorom Gligićem. Od prvih je dana zaposlenja bio aktivan na području izrade botaničkih, dendroloških i fitocenoloških te pedoloških učila, kao i na ilustriranju pojedinih stručnih knjiga, skripata i udžbenika.

Usporedno s redovitim studiranjem ponovno stupa u radni odnos 4. rujna 1958., sve do završetka studija. Radi kao stručni nadzornik u Planinskom botaničkom vrtu Alpinetum na Trebeviću, kojega je 1948. osnovao profesor Vojin Gligić. Alpinetum je bio u sastavu Fakultetskoga šumskog oglednog dobra Igman, Ilidža, a osnovan je radi potpore nastavnicima u oblasti botaničkih predmeta, ali i botaničarima – znanstvenicima. Šilićev osnovni zadatak kao zaposlenika u Alpinetumu bio je prikupljanje, prenošenje, uzgajanje i proučavanje bosanskohercegovačke planinske flore, posebice endemičnih i rijetkih vrsta. Planinska bašta na Trebeviću je 1. srpnja 1963. pripojena Šumarskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu, kao nastavni i znanstveni objekt. Na tom rad-

The three-year high school education in Banja Luka likely influenced Šilić's future education decisions. He was taught the subjects *Botany* and *Dendrology* by the excellent pedagogue Hrvoje Kovačević (1921–1984), who developed the young high school student's sense of drawing in nature, encouraging his passion for nature, particularly for the plant life that he encountered on joint hiking trips. On an excursion to Mrakovica on Kozara, as well as in the floodplain oak forest near Nova Gradiška, they determined the plants using a manual for determining and identifying plants, just printed (1950) by the renowned Zagreb botany Professor Radovan Domac.

In the academic year 1956–1957, Šilić enrolled at the Faculty of Agriculture and Forestry, Department of Forestry, University of Sarajevo, where he graduated on March 7, 1963. Working on illustrating various books and other publications, he earned money to support himself during his studies. Due to financial difficulties, after completing the first year of studies, he started working as a forestry technician in the Department of Forest Management at the Institute of Forestry in Sarajevo, with a position in the Department of Forestry Botany of the Forestry Faculty of the University of Sarajevo, under the direction of professor Pavle Fukarek. This role involved illustrative and cartographic work. Following a period of absence from his studies (from October 15, 1957 to March 31, 1958), he resumed his regular studies. Noted by professors as an excellent student, they selected him as a demonstrator in the subjects of *General Botany* (with Prof. Vojin Gligić) and *Dendrology* (with Prof. Pavle Fukarek). He participated in exercises and student professional excursions. During that period, he collaborated with professor Gligić on

nom mjestu Šilić je stekao praktično znanje i iskustvo iz botanike, posebice floristike, kao i vođenje poslova u takvim institucijama.

U Alpinetumu je bio nadležan za sve administrativne poslove oko održavanja objekta. Također je radio na razmjeni živoga i sjemenskoga biljnog materijala s drugim botaničkim vrtovima i srodnim institucijama u bivšoj Jugoslaviji i inozemstvu. Prikupljao je i donosio u Alpinetum živi i herbarski biljni materijal s brojnih planina (Julijske i Kamniške Alpe, Risnjak, Učka, Velebit, Biokovo, Čvrstica, Prenj, Čabulja, Bitovnja, Vranica, Jahorina, Bjelašnica, Treskavica, Romanija, Maglić, Bioč, Volujak, Pivska planina, Durmitor, Orjen, Lovćen, Šara, Prokletije i Bjelasica). U okviru redovita usavršavanja na radnom mjestu, kraće je vrijeme proveo u botaničkim vrtovima u Zagrebu (Hrvatska) i Ljubljani (Slovenija).

Stekavši diplomu inženjera šumarstva (7. III. 1963.) te bogato botaničko iskustvo omogućili su Č. Šiliću da se zaposli kao honorarni rukovoditelj Botaničkoga vrta Zemaljskog muzeja (od 1. V. 1963. – 30. IX. 1963.), kada odlazi u Zadar na odsluženje kadrovskoga vojnog roka.

Istovremeno s upisom na fakultet Č. Šilić učlanjuje se u Likovnu sekciju Akademskoga kulturno-umjetničkog društva Slobodan Princip-Seljo u Sarajevu, koju je vodio akademski slikar Vojislav Hadžidamjanović. Petogodišnjim radom u Sekciji stekao je osnovna znanja iz slikarstva, što mu je kasnije omogućilo ostvariti brojne likovne izložbe, ilustriranje svojih knjiga i knjiga drugih autora itd.

field research as a laboratory technician. From the first days of employment, he was active in the field of creating botanical, dendrological, phytocenological and pedological taught maps, as well as illustrating individual professional books, scripts and textbooks.

In addition to his studies, he commenced employment on September 4, 1958, and continued until the end of his studies. He is currently employed as an expert supervisor at the Mountain Botanical Garden Alpinetum on Trebević, which was founded in 1948 by Professor Vojin Gligić. The Alpinetum was part of the Faculty Forest Experimental Property Igman Ilidža and was founded to support teachers in the field of botanical subjects, as well as botanists – scientists. Šilić's main task as an employee at the Alpinetum was to collect, transfer, grow and study the mountain flora of Bosnia and Herzegovina, especially endemic and rare species. On July 1, 1963, the mountain garden on Trebević was annexed to the Faculty of Forestry of the University of Sarajevo, becoming a teaching and scientific facility. In that position, Šilić gained practical knowledge and experience in botany, especially floristic, as well as managing affairs in such institutions.

In the Alpinetum, he was responsible for all administrative tasks related to the maintenance of the facility. He also engaged in the exchange of living and seed plant material with other botanical gardens and related institutions in the former Yugoslavia and abroad. He collected and brought to Alpinetum living and herbal plant material from numerous mountains (Julian and Kamniška Alps, Risnjak, Učka, Velebit, Biokovo, Čvrstica, Prenj, Čabulja, Bitovnja, Vranica, Jahorina, Bjelašnica, Treskavica, Romanija, Maglić, Bioč, Volujak, Pivska planina, Durmitor,

U organizaciji spomenutoga Društva i Kluba studenata šumarstva pri Šumarskom fakultetu već je 1961., za vrijeme studija, imao prvu samostalnu izložbu (40 slika u ulju na platnu i 30 grafika), uz veliku potporu profesora Vojina Gligića i poznatoga kolekcionara slika Ilije Buljovčića. Nakon te izložbe izlagao je na broj-

Orjen, Lovćen, Šara, Prokletije and Bjelasica). As part of his regular training at the workplace, he spent a short period of time in botanical gardens in Zagreb (Croatia) and Ljubljana (Slovenia).

Having obtained a diploma in forestry engineering (March 7, 1963) and rich botanical experience enabled Č. Šilić to get a job as a part-time manager of the Botanical Garden of the

Slika 2. Dva slikarska rada (ulje na platnu) iz studentskih dana Čedomila Šilića, lijevo *Masline*, desno *Planinski pejzaž* (iz zbirke slika obitelji Šilić, foto: D. Šilić)

Figure 2. Two paintings (oil on canvas) from the student days of Čedomil Šilić, left *Olive trees*, right *Mountain landscape* (from the collection of pictures of the Šilić family, photo: D. Šilić)

nim skupnim izložbama Likovne sekcije AKUD Slobodan Princip-Seljo u Zagrebu, Beogradu, Sarajevu, Mostaru, Banjoj Luci, Tuzli, Brčkom, Prijedoru, Zenici itd. Na smotri kulturno-umjetničkih društava slikara-amatera Bosne i Hercegovine Č. Šilić je 1963. nagrađen prvom nagradom koju mu je dodijelio Savez amaterskih kulturno-umjetničkih društava i organizacija Bosne i Hercegovine za uspješno izlaganje na izložbama likovnih amatera Bosne i Hercegovine (slika 2).

Kao aktivan član Foto-kluba Sarajevo Č. Šilić je izlagao na brojnim studentskim izložbama umjetničke i planinarske foto-

National Museum (from May 1, 1963 to September 30, 1963), when he went to Zadar to serve his personnel military service.

At the same time as enrolling at the Faculty, Č. Šilić joined the Art Section of the Academic Cultural and Artistic Society Slobodan Princip-Seljo in Sarajevo, which was managed by academic painter Vojislav Hadžidamjanović. Over the course of five years, he acquired a basic knowledge in painting, which subsequently facilitated his ability to organize numerous exhibitions, illustrate his books and books by other authors, etc.

In the organization of the aforementioned Society and Club of Forestry Students at the Fa-

grafije u bivšoj Jugoslaviji i inozemstvu, npr. New York i Pendicherry (Ashram Photography) u Indiji. Dobitnik je nekoliko nagrada i priznanja (npr. *Zlatno oko* u Novom Sadu i dr.). Sudjelovao je na većem broju izložbi Planinarskog saveza Jugoslavije, dobivši nekoliko diploma i nagrada.

U svome stanu imao je dobro opremljen fotolaboratorij u kojem je razvijao filmove i kopirao fotografije, čak i izložbenog formata. S vremenom je uspješno savladao i „majstorsku“ komponentu fotografije.

Nakon odsluženja vojnog roka, 1. prosinca 1964. stupa u redoviti radni odnos u Zemaljskom muzeju Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u Prirodnjačkom odjeljenju u zvanju kustos-biolog, stručnjak za cvjetnice i rukovoditelj Botaničkoga vrta. Vrt je godine 1912./1913. osnovao Karlo Malý (1874. – 1951.), Bečanin, ugledni botaničar i dugogodišnji djelatnik Zemaljskoga muzeja. Od vremena osnutka nadalje, vrijednost i ugled Vrta u stalnom je usponu. Vrt je smješten između i oko četiri muzejska paviljona, na površini oko 14 270 m².

U prvoj polovici 1966. Šilić je polagao stručni ispit za muzeološko zvanje kustos, pred ispitnom komisijom Republičkoga sekretarijata za obrazovanje i kulturu. Izabran je u zvanje viši kustos za radno mjesto biolog – stručnjak za cvjetnice. Poslije obrane doktorske disertacije 1974. postaje znanstvenim suradnikom sljedeća dva mandata, a 1985. znanstvenim savjetnikom, najvišim muzeološkim zvanjem.

U Zemaljskom muzeju ([slika 3](#)) nastavljao kontinuirano raditi i napredovati više

cultury of Forestry, he held his inaugural solo exhibition in 1961, during his studies (40 paintings in oil on canvas and 30 graphics). This was possible by the considerable support of Professor Vojin Gligić and the renowned art collector Ilija Buljovčić. Subsequently, he participated in numerous group exhibitions of the Art Section of AKUD Slobodan Princip-Seljo in Zagreb, Belgrade, Sarajevo, Mostar, Banja Luka, Tuzla, Brčko, Prijedor, Zenica, and other locations. At the exhibition of cultural and artistic societies of amateur painters of Bosnia and Herzegovina, Č. Šilić was awarded in 1963, the first prize by the Association of Amateur Cultural and Artistic Societies and Organizations of Bosnia and Herzegovina for his successful exhibition at the exhibitions of art amateurs of Bosnia and Herzegovina ([Figure 2](#)).

As an active member of the Photo Club Sarajevo Č. Šilić exhibited at numerous student exhibitions of artistic and mountaineering photography in the former Yugoslavia and abroad, e.g. New York and Pendicherry (Ashram Photography) in India. He is the winner of several awards and recognitions, e.g. *Golden eye* in Novi Sad and others. He participated in a considerable number of exhibitions organized by the Mountaineering Association of Yugoslavia, receiving numerous diplomas and awards in recognition of his achievements.

In his own apartment, he had a fully equipped photographic laboratory where he developed films and copied photographs, even in an exhibition format. Over time, he successfully mastered the „masterful“ component of photography.

Upon completion of his military service on December 1, 1964, he commenced regular employment at the National Museum of Bosnia and Herzegovina in Sarajevo, in the Natural History

od 30 godina, tj. sve do odlaska u invalidsku mirovinu 1996.

Tijekom ratnih godina (1992. – 1995.) u Bosni i Hercegovini Čedomil Šilić bio je cijelo vrijeme na radnoj obvezi u Ze-

Slika 3. U Zemaljskom muzeju Bosne i Hercegovine Čedomil Šilić bio je zaposlen od 1964. do 1996. (snimila: D. Šoljan)

Figure 3. In the National Museum of Bosnia and Herzegovina, Čedomil Šilić was an employee from 1964 to 1996 (photo: D. Šoljan)

maljskom muzeju u Sarajevu. Tada je svaki njegov odlazak na posao bio rizičan, uz dugotrajno i opasno pješaćenje od stana do Muzeja pod stalnom prijetnjom snajperskih metaka i granata. Dodatni mu je napor činilo iscrpljujuće penjanje stubištem na 11. kat zgrade gdje je stanovao. Građani Sarajeva tada nisu imali električ-

Department, with the title of curator-biologist, expert on flowering plants and manager of the Botanical Garden. The garden was established in 1912–1913 by Karlo Maly (1874–1951), a distinguished Viennese botanist and long-time employee of the National Museum. Since its inception, the Garden has consistently gained in value and reputation. The garden is situated between and around four museum pavilions, occupying an area of approximately 14 270 m².

In the first half of 1966, Dr. Šilić sat for the professional examination for the museological title of curator before the examination committee of the Republic Secretariat for Education and Culture. He was appointed to the role of Senior Curator, specialized in the biology of flowering plants. Following the successful completion of his doctoral dissertation in 1974, he was appointed as a research associate for the following two terms, and 1985, he became scientific advisor, the highest position in the field of museology.

In the National Museum (*Figure 3*), he continued to work and progress continuously for more than 30 years, i.e. until he retired from disability in 1996.

During the war years (1992–1995) in Bosnia and Herzegovina, Čedomil Šilić was on duty at the National Museum in Sarajevo. Back then, his every trip to work was inherently risky, with a long and dangerous hike from his apartment to the Museum under the constant threat of sniper bullets and grenades. The exhausting climb up the stairs to the 11th floor of the building where he lived caused him extra effort. At that time, the citizens of Sarajevo had no electricity, the elevators did not work, there was no water in the apartments, and food was extremely scarce. Čedomil Šilić and his family shared all these hard-

Slika 4. Čedomil Šilić u svome kabinetu tijekom rata u društvu kolegica (slijeva nadesno: Julijana Grbelja, Dubravka Šoljan, Željka Bjelčić, Lijerka Kutleša i Sabaheta Abadžić (slika: Č. Šilić, 20. 10. 1994.)

Figure 4. Čedomil Šilić in his cabinet during the war in company of colleagues, from left to right: Julijana Grbelja, Dubravka Šoljan, Željka Bjelčić, Lijerka Kutleša i Sabaheta Abadžić (photo: Č. Šilić, October 20, 1994)

ne struje, dizala nisu radila, u stanovima nije bilo vode, a krajnje se oskudijevalo u hrani. Sve je te nedaće Čedomil Šilić s obitelji dijelio sa svojim sugrađanima, istodobno obavljajući u određenoj mjeri svoje radne obveze u Muzeju.

Teško mu je padala činjenica što nije mogao napustiti opsjednuti grad i otići na planine, u prirodu u svoj biljni svijet. I pored toga jednom je izjavio: „Kada pomislim da napustim ovaj grad, ove ulice, sve kutke grada, sjećanja koja me vezuju za najdraže odustajem i ostajem“. I ostao je, zajedno s drugima (slika 4).

Godinama je dr. sc. Čedomil Šilić imao zdravstvenih poteškoća, stoga je ranije umirovljen, 1996. Njegova životna družica, gospođa Dobrila Šilić sa sinovima Igo-

Slika 5. Obitelj Šilić: Čedomil, supruga Dobrila (1938. – 2013.) i sinovi Igor i Dario (iz kolekcije slika obitelji Šilić, 1996)

Figure 5. Family Šilić: Čedomil, wife Dobrila (1938–2013) and sons Igor and Dario (from photo-collection of the Šilić family, 1996)

rom i Dariom, bili su mu velika podrška, svakodnevna potpora i snaga (slika 5). Posljednje godine života bile su mu ispunjene radošću unuka Davora, sina Igorova i snahe Jelene. Zahvaljujući svima njima odlazio bi u Zemaljski muzej i pisao svoje radove i knjige [Popis radova, poglavlja I. 38-54, III. 7-11, IV. 43-131, V. 17-22, VI. 12-15, VII. 24-32, X. 12-15, XI.].

Od godine 1996., nakon umirovljenja pa sve do 2002., nekoliko je mjeseci godišnje provodio s dr. sc. Marijom Editom Šolić iz Instituta „Planina i more“ u Makarskoj (Hrvatska), skupljajući herbarski materijal na planini Biokovo. Radili su na njegovoj determinaciji i muzeološkoj obradi za herbarsku zbirku biokovske flore. Prvih su godina radili na muzeološkoj obradi „tipova“ biljnog materijala kojeg je taksonomski obradio i publicirao dr. sc. fra Jure Radić. U to su vrijeme Č. Šilić i M. E. Šolić objavili nekoliko zajedničkih znanstvenih radova [Popis radova, poglavlje III. 44-48].

Osim pisanja, dr. sc. Čedomil Šilić se posebno angažirao na postavljanju svoje najznačajnije stalne izložbe *Šume Bosne i Hercegovine* u Zemaljskom muzeju. Nažalost, nije dočekaio otvorenje izložbe 24. studeni 2010., jer je njegovo srce prestalo kućati 21. listopada 2010. Pokopan je 23. listopada u nazočnosti svoje obitelji, brojnih kolega, prijatelja i poznanika na Katoličkom groblju „Sv. Mihovil“ u Sarajevu.

MUZEOLŠKI RAD

Znatan dio vremena, naročito na početku zaposlenja u Zemaljskom muze-

ships with his fellow citizens, while at the same time fulfilling their work duties at the Museum to a certain extent. The fact that he could not leave the besieged city and go to the mountains, to nature and to his plant world was difficult for him. Despite that, he once stated: „When I think of leaving this city, these streets, all the corners of the city, the memories that bind me to my loved ones, I give up and stay.“ And he stayed, along with others (Figure 4).

For years, Dr. Čedomil Šilić had health problems, therefore he retired earlier, in 1996. His life partner, Mrs. Dobrila Šilić with sons Igor and Dario provided him with invaluable support and strength on a daily basis (Figure 5). In his final years, he was delighted to be able to enjoy the company of his grandson Davor, son of Igor and his daughter-in-law Jelena. Thanks to all of them, He was able to continue his work at the National Museum and write his works and books [List of papers, sections: I. 38-54, III. 7-11, IV. 43-131, V. 17-22, VI. 12-15, VII. 24-32, X. 12-15, XI.].

From 1996, after his retirement, until 2002, he spent several months a year with Dr. Marija Edita Šolić from the “Mountain and Sea” Institute in Makarska (Croatia), gathering herbarium material on Mount Biokovo. They worked on its determination and museological processing for the herbarium collection, which was taxonomically processed and published by Dr. Fra. Jure Radić. At that time, Č. Šilić and M. E. Šolić published several joint scientific papers [List of papers, section III, 44-48].

In addition to writing, Dr. Čedomil Šilić was also involved in the installation of his most important permanent exhibition *Forests of Bosnia and Herzegovina* in the National Museum. Unfortunately, he was unable to attend the opening of the exhibition on November 24, 2010, as he

Slika 6. Dvije od brojnih uzgajanih endemičnih biljaka u Botaničkom vrtu Zemaljskoga muzeja Bosne i Hercegovine (snimila: D. Šoljan)

Figure 6. Two of the numerous cultivated endemic plants in the Botanical Garden of the National Museum of Bosnia and Herzegovina (photo: D. Šoljan)

ju, dr. sc. Čedomil Šilić je morao posvetiti revitalizaciji Botaničkoga vrta, koji je bio u vrlo zapuštenu stanju kada je preuzeo ulogu njegova upravitelja. Angažirao se oko rekonstrukcije i obnavljanja zbirki „kamenjara“ brojnim vrstama biljno-geografsko-ekoloških skupina u vrtu, a formirao je i novi Alpinetum, kao i neke druge izložbene skupine. Svake vegetacijske sezone, u nekoliko je navrata zajedno s glavnim vrtlarom Botaničkoga vrta Đorđom Đuranom organizirao brojne botaničke ekskurzije na planine kompleksa Dinariada (Maglić, Velež, Šator, Visočica, Treskavica, Čabulja, Čvrstica, Prenj, Bjelašnica, Biokovo i dr.). Osnovni je cilj tih ekskurzi-

passed away on October 21. He was laid to rest on October 23rd in the presence of his family, numerous colleagues, friends and acquaintances at the Catholic Cemetery „St. Mihovil“ in Sarajevo.

MUSEOLOGICAL WORK

Dr. Čedomil Šilić spends a considerable part of his time, especially at the beginning of his employment at the National Museum, to the revitalization of the Botanical Garden, which was in a very neglected state when he assumed the role of its manager. He was involved in the reconstruction and renewal of the “rockery” collections of numerous types of plant-geographi-

ja bio prikupiti žive biljke za nasade Botaničkoga vrta, a posebnu je pozornost posvetio endemičnim i rijetkim biljkama u flori bivše Jugoslavije. Biljke su s puno pažnje uzgajane u Vrtu. Većina je etiketirana, a tekst je davao neophodno potrebne informacije brojnim posjetiteljima Vrata. Postavljanje etiketa zahtijevalo je stalno nadziranje i dobru suradnju rukovoditelja Vrata s vrtlarima koji su bdjeli nad biljkama glede zalijevanja, plijevljenja, okopavanja i drugih aktivnosti (slika 6).

Zahvaljujući Č. Šiliću, s vremenom je Botanički vrt postajao sve bogatiji – ne samo da je obogaćivan donesenim živim biljkama iz prirode, već su u njemu uzgajane i biljke dobivene razmjenom s drugim vrtovima, ali i biljkama uzgojenim iz sjemenki. Prema podacima iz 1998. Botanički vrt Zemaljskoga muzeja sadržavao je zbirku s više od 3 000 vrsta raznih biljaka (slika 7).

Botanički vrt je svojevrsna izložba živih organizama na otvorenom. Ta botanička znanstvena zbirka služi temeljnim i primijenjenim istraživanjima, utječe na obrazovanje mladih i stanovništva općenito, pridonoseći razvoju estetskih vrijednosti, a predstavlja i oazu zelenila u gradskoj sredini. Biljke u Vrtu prikupljene su s puno truda i ljubavi, brižno njegovane i održavane – ponajviše zaslugom njegova upravitelja Čedomila Šilića.

Nažalost, tijekom proteklog rata u Bosni i Hercegovini Botanički vrt nije bio pošteđen razaranja brojnim projektilima, ispaljenima s okolnih brda na cijelo Sarajevo. Puno je biljaka stradalo, tlo na kojem su obitavale bilo je uvelike izrovano

cal-ecological groups in the garden, and he also formed the new Alpinetum, as well as some other exhibition groups. Every growing season, on several occasions, together with the chief gardener of the Botanical Garden, Đorđe Đuran, he organized numerous botanical excursions to the mountains of the Dinaride complex (Maglić, Velež, Šator, Visočica, Treskavica, Čabulja, Čvrstni-

Slika 7. Botanički vrt Zemaljskoga muzeja Bosne i Hercegovine, kojim je od 1964. do 1996. upravljao Čedomil Šilić (snimila: D. Šoljan)

Figure 7. Botanical garden of the National Museum of Bosnia and Herzegovina, whose head was Čedomil Šilić from 1964 to 1996 (photo: D. Šoljan)

ca, Prenj, Bjelašnica, Biokovo, etc.). The main goal of these excursions was to collect living plants for the plantations of the Botanical Garden, on especially attention to endemic and rare plants in the flora of the former Yugoslavia. The plants were cultivated with great care in the Garden. The majority of the plants were labelled, and the accompanying text provided the necessary information for numerous visitors to the Garden. The placement of labels necessitated constant supervision and collaboration between the garden managers and gardeners responsi-

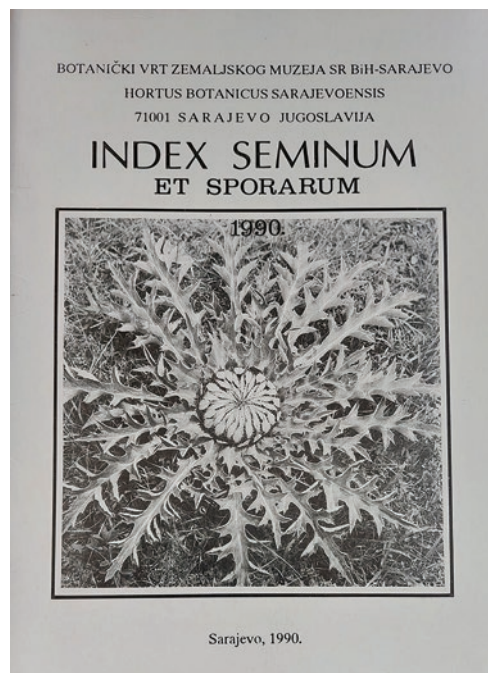
razornim granatama. Broj uzgajanih biljaka značajno je smanjen, prema podacima iz 2008. u Vrtu se uzgajalo oko 1 700 vrsta s nekoliko tisuća jedinki. Brižnoga Čedomila Šilića tako opustošeni Vrt silno je žalostio.

Nakon rata Čedomil Šilić aktivno je djelovao na revitalizaciji Vrta i Herbarija Zemaljskoga muzeja, projektom „Rekonstrukcija i revitalizacija Botaničkog vrta“, zahvaljujući njegovim prijateljskim vezama s prof. dr. sc. Maxom Waltersom (1920. – 2005.) iz Royal Botanic Gardens, Kew. Profesor je donirao značajna financijska sredstva za obnovu otvorenog dijela vrta, staklenika za uzgoj i čuvanje osjetljivih biljaka i fontane smještene u njegovu središnjem dijelu.

Istodobno s prikupljanjem materijala za Botanički vrt, Šilić je sa suradnicima na terenu sakupljao sjemenke različitih vrsta biljaka za zbirku sjemenki koja je služila za razmjenu s drugim vrtovima. U toj je zbirci bilo sjemenki nekoliko stotina biljnih vrsta. Podatci o zbirci tiskani su u publikaciji *Index seminum* (*Delectus seminum*) koji od 1965. izlazi uglavnom kontinuirano svake godine, kao jedna od stalnih tiskovina Zemaljskoga muzeja. *Index seminum* drugim botaničkim vrtovima nudi sjemenke za prosječno više od 500 biljnih vrsta (slika 8).

Terenski rad je Čedomilu Šiliću omogućio da sakuplja primjerke brojnih vrsta biljaka koje je vrlo sistematično, pažljivo i pedantno herbarizirao već na terenu. Taj je materijal kasnije ulagan u Herbarij Zemaljskoga muzeja (SARA), znanstvenu zbirku koja je brojem eksikata i vr-

ble for the plants, who were tasked with ensuring their optimal watering, chaffing, hoeing, and other maintenance (Figure 6).

Slika 8. *Index seminum*, 1990., kojega su uredili Čedomil Šilić i Sabaheta Abadžić

Figure 8. *Index seminum*, 1990, edited by Čedomil Šilić and Sabaheta Abadžić

Thanks to Čedomil Šilić, over time the Botanical Garden became richer – not only in live plants brought from nature, but also plants obtained from exchanges with other gardens were grown there, as well as plants grown from seeds. According to data from 1998, the Botanical Garden of the National Museum contained a collection of more than 3 000 species of various plants (Figure 7).

The botanical garden is a kind of outdoor exhibition of living organisms. This botani-

stom pohranjenog materijala bila poznata i izvan granica Bosne i Hercegovine (slika 9). Danas Herbarij u bosanskohercegovačkom dijelu sadrži oko 55 000 eksikata,

Slika 9. Herbarij Zemaljskoga muzeja (SARA) – bogata riznica prepariranih biljaka s područja Bosne i Hercegovine, ali i izvan nje kojoj je Čedomil Šilić dao veliki doprinos; na fotografiji je Sabaheta Abadžić dugogodišnja kuratorica Herbarija (snimila: D. Šoljan)

Figure 9. Herbarium of the National Museum (SARA) – a rich treasury of prepared plants from the territory of Bosnia and Herzegovina, but also outside it, to which Čedomil Šilić made a great contribution; in the photo Sabaheta Abadžić, longtime curator of the Herbarium (photo: D. Šoljan)

u općem dijelu oko 60 000 i još ih se nekoliko tisuća nalazi u manjim zbirkama. Šilić je obogatio Herbarij Zemaljskoga muzeja s više stotina predstavnika biljnih vrsta i nekoliko tisuća primjeraka, brižljivo pre-

cal scientific collection serves basic and applied research, influences the education of young people and the population in general, contributing to the development of aesthetic values, and represents an oasis of greenery in the city environment. The plants in the Garden were collected with a lot of effort and love, carefully nurtured and maintained – mostly thanks to its manager Čedomil Šilić.

Unfortunately, during the past war in Bosnia and Herzegovina, the Botanical Garden was not spared destruction by numerous missiles, fired from the surrounding hills at the whole of Sarajevo. A lot of plants damaged, the ground where they grow was largely eroded by high-explosive shells. The number of cultivated plants has significantly decreased, according to data from 2008, about 1 700 species with several thousand individuals was cultivated in the Garden. Caring Čedomil Šilić was deeply saddened by such a devastated Garden.

After the war, Čedomil Šilić actively worked on the revival of the Garden and the Herbarium of the National Museum, with the project „Reconstruction and Revival of the Botanical Garden“, thanks to his friendly relations with Prof. Dr. Max Walters (1920. – 2005) from the Royal Botanic Gardens, Kew. The professor donated substantial funds for the restoration of the open part of the garden, the conservatory for the cultivation and conservation of sensitive plants and the fountain in the central part of the Garden.

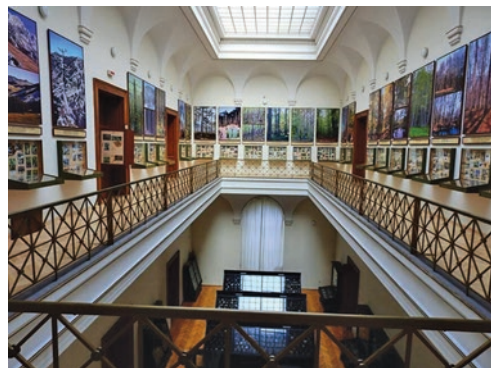
At the same time as collecting material for the Botanical Garden, Šilić and his colleagues in the field gathered seeds of different types of plants in a seed collection that was used for exchange with other gardens. There were seeds of several hundred plant species in that collection. Data on the

pariranih i determiniranih sukladno suvremenoj nomenklaturi. Posebnu je pozornost posvetio endemičnim i rijetkim biljkama Bosne i Hercegovine te se u zbirci nalaze dragocjeni materijalni podatci o toj skupini biljaka. Također je dao veliki doprinos sređivanju bogate zbirke holotipova.

Jedna od obveznih aktivnosti muzeološkog djelatnika je postavka muzeoloških stalnih i privremenih ili povremenih izložbi. Svaka od tih izložbi sadržavala je i brojne originalne Šilićeve fotografije. Cijeli je Botanički vrt bila svojevrsna izložba živih organizama na otvorenom koja je zahtijevala svakodnevno održavanje.

Zahvaljujući bogatu fotografskom iskustvu Šilić je postao autor niza izložbi fotografija vezanih uz živi svijet [Popis radova, poglavlje IXb]. Pokretna izložba *Drveće i grmlje Jugoslavije* bila je prikazana publici u svim većim gradovima bivše Jugoslavije. U povodu obilježavanja 100. obljetnice Zemaljskoga muzeja, 1998., Č. Šilić je priredio stalnu izložbu *Šume Bosne i Hercegovine* u zgradi Prirodnjačkog odjela. Posljednja stalna, nova izložba Č. Šilića bila je za javnost otvorena 24. studenoga 2010. Planirano otvorenje, kako je prethodno navedeno, nažalost, dogodilo se kratko nakon autorove smrti. Dr. sc. Čedomil Šilić nije uspio vidjeti krajnji rezultat svoga dugogodišnjeg rada u koji je uložio veliki trud, bogato znanje i predstavio bosansko-hercegovačke šumske fitocenozе svojim originalnim fotografijama velikog formata, koje su svojevrsan znanstveni dokument umjetničkoga izražaja (slika 10).

collection were printed in the publication *Index seminum* (*Delectus seminum*), which has been published almost continuously on annual basis since 1965, as one of the permanent publications of the National Museum. *Index seminum* offers an average of more than 500 plant species to other botanical gardens (Figure 8).

Slika 10. Stalna izložba u Prirodnjačkom odjelu Zemaljskoga muzeja pod naslovom *Šume Bosne i Hercegovine* autora Čedomila Šilića (snimila: D. Šoljan)

Figure 10. Permanent exhibition in the Natural History Department of the National Museum entitled *Forests of Bosnia and Herzegovina by Čedomil Šilić* (photo: D. Šoljan)

The fieldwork enabled Čedomil Šilić to collect specimens of numerous types of plants, which he very systematically, carefully and meticulously herbarized already in the field. This material was later deposited in the Herbarium of the National Museum (SARA), a scientific collection that was known beyond the borders of Bosnia and Herzegovina due to number of exicates and the types of stored material (Figure 9). Today, the Herbarium in the Bosnian-Herzegovinian part contains about 55 000 exicates, in the general part about 60 000, and more sever-

ZNANSTVENI RAD

Čedomil Šilić počeo se baviti znanstvenoistraživačkim radom već tijekom studija. Na natječajima Univerziteta u Sarajevu nagrađen je prvim nagradama za 29. studeni 1960. i 1961. za obradu dviju tema: *Planinska botanička bašta na Trebeviću iznad Sarajeva* i *Dendroflora jednog od naših većih gradova* (Banja Luka). Za vrijeme studija objavio je tri znanstvena rada [Papis radova, poglavlje I, 1-3].

U jednom studentskom znanstvenom radu pod naslovom „Nalazište alpske azaleje (*Loiseleuria procumbens* (L.) Desv.) na Šar planini“, objavljenom 1960. u časopisu Godišnjak Biološkog instituta u Sarajevu, Šilić piše: *U jesen 1960. godine, za vrijeme šestodnevnog boravka na Šar planini (od 17-22. septembra) u svrhu prenošenja planinskih biljaka u Planinsku botaničku baštu na Trebeviću iznad Sarajeva i prikupljanja herbarskog materijala, našao sam novo nalazište alpske azaleje.*

Iz toga teksta citiranoga iz objavljeno-ga Šilićeva rada zaključuje se da je ne samo na terenu sakupljao biljni materijal za potrebe Alpinetuma, u kojem je bio zaposlen, nego je floru promatrao istraživački i tako dolazio do novih podataka za znatnost, npr. dotad nepoznato nalazište alpske azaleje na Šar planini.

Dolaskom u Prirodnačko odjeljenje Zemaljskoga muzeja Bosne i Hercegovine, zahvaljujući iskazanoj sklonosti i sposobnosti za znanstveni rad, te objavljenim radovima već tijekom studija, uključen je u floristička, taksonomska, fitogeografska i vegetacijska istraživanja Bosne i Herce-

al thousand are in smaller collections. Šilić enriched the Herbarium of the National Museum with hundreds of representative plants and several thousand specimens, carefully prepared and determined according to modern nomenclature. He devoted particular attention to the endemic and rare plants of Bosnia and Herzegovina, and the collection contains invaluable data on this group of plants. He also made a significant contribution to the arrangement of a comprehensive collection of holotypes.

One of the fundamental responsibilities of a museum professional is the organization and presentation of permanent or temporary exhibitions. Each of these exhibitions included a multitude of original photographs of Šilić. The entire Botanical Garden served as an outdoor exhibition of living organisms that required daily maintenance.

Thanks to his rich photographic experience, Šilić became the author of a series of exhibitions of photographs related to the living world [List of papers, section IXb]. The mobile exhibition *Trees and Shrubs of Yugoslavia* were presented to the public in all major cities of the former Yugoslavia. On the occasion of marking the 100th anniversary of the National Museum, 1998, Č. Šilić organized a permanent exhibition of the *Forests of Bosnia and Herzegovina* in the building of the Department of Natural Science. The last permanent, new exhibition of Č. Šilić was opened to the public on November 24, 2010. The planned opening, as previously stated, was unfortunately held shortly after the author's death. Dr. Čedomil Šilić did not manage to see the end result of his decades-long endeavor, in which involved the creation of a comprehensive record of the Bosnian-Herzegovinian forest phytocenoses with his original large-format photographs, which are

govine i šire. Nastavlja se intenzivno baviti znanstvenim radom usporedno s muzeološkim.

Čedomil Šilić bio je uključen u tim botaničara iz Muzeja, Biološkog instituta Univerziteta u Sarajevu i Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Sarajevu. Petogodišnji projekt namijenjen je istraživanjima flore i vegetacije jugoistočne Bosne (prašumsko područje Perućice, planinskih masiva Maglića, Bioča, Volujaka, Lelije, Zelengore i Lebršnika). Terensku ekipu činili su Petar Grgić, Selver Palo, Radomir Lakušić, Đorđe Đuran, Lijerka Kutleša, Čedomil Šilić i dr. Osim toga, Šilić je bio uključen u projekt *Hercegovački endemni centar u sklopu planina Prenj, Čvrstica, Čabulja i Velež*, koji je vodio Zemaljski muzej. Kao mladi znanstvenik na radu u Zemaljskom muzeju imao je veliku potporu iskusne kolegice botaničarke dr. sc. Željke Bjelčić (1915. – 2011.).

Nekoliko godina prije stjecanja akademskog zvanja doktora botaničkih znanosti Šilić je bio uključen u projekt *Vegetacijska karta Jugoslavije – teritorij Bosne i Hercegovine*. To je bio jedan od najvećih, najduljih i sveobuhvatnih projekata koji je okupio brojne botaničare iz cijele Bosne i Hercegovine. Bio je uključen u projekt od godine 1969. sve do 1990., predano radeći na kartiranju šumske i nešumske realne vegetacije na području sjeverozapadne Hercegovine i zapadne Bosne. Terenski dio rada na tom projektu, koji je u svakom navratu trajao nekoliko dana, slijedila je kompleksna laboratorijska obrada materijala. Krajnji proizvod svakog segmenta rada na *Vegetacijskoj karti* činile su karte

a kind of scientific document of artistic expression (*Figure 10*).

SCIENTIFIC WORK

Čedomil Šilić initiated scientific research during his academic studies. At the University of Sarajevo, he was awarded first prizes for two topics on November 29, 1960 and 1961. The first of these was entitled *Mountain Botanical Garden on Trebević above Sarajevo*, while the second was titled *Dendroflora of one of our larger cities* (Banja Luka). During his studies, he published three scientific papers [*List of papers, section I, 1-3*].

In an student scientific paper entitled „Alpine Azalea Site (*Loiseleuria procumbens* (L.) Desvaux) on Šar Planina“, published in 1960 in the yearbook *Godišnjak* of the Biological Institute in Sarajevo, Šilić writes: *During a six-day stay on Šar Planina (from September 17-22) for the purpose of transferring mountain plants to the Mountain Botanical Garden on Trebević above Sarajevo and collecting herbarium material, I found a new site of alpine azalea.*

From the aforementioned text, it can be concluded that Šilić not only collected plant material in the field for the purposes of the Alpinetum, where he was employed, but also observed flora research and thus obtained new data for science. For example, he discovered the previously unknown site of the alpine azalea on Šar Planina.

Upon arrival at the Department of Natural Sciences of the National Museum of Bosnia and Herzegovina, Šilić was engaged in floristic, taxonomic, phytogeographic and vegetation research in Bosnia and Herzegovina and beyond, due to his expressed inclination and ability for scientific work and the publication of works during his studies. He continues intensively engaged in scientific work in addition to his museological work.

izrađene u omjeru 1 : 50 000 s točno iscrtanim kartiranim površinama utvrđenih vegetacijskih jedinica na terenu. Svaka kartografska jedinica iscrtana je određenom bojom. Nakon obavljenoga terenskog rada pisani Izvještaj sastojao se od pedantno načinjenoga kartografskog priloga i teksta s detaljnim komentarima.

Čedomil Šilić je na početku terenskoga rada na opisanom projektu bio u pratnji Đ. Đurana, glavnog vrtlara u Botaničkom vrtu Zemaljskoga muzeja. Njega je jako cijenio jer je bio vrijedan, pa iako nije bio školovani botaničar, s vremenom je puno naučio o biljnom svijetu. Dobro je pamtio nazive biljaka, domaće i znanstvene i točno ih prepoznavao na terenu. Kasnije su timu pristupili S. Abadžić, S. Peruničić i R. Paštar.

Valja istaknuti Šilićeva floristička istraživanja na planinama od Učke do Prokletija, u suradnji sa S. Abadžić i Đ. Đuranom. Ta su istraživanja provedena u okviru projekta *Endemične vrste Dinarida, njihova zaštita, te mogućnost primjene nekih vrsta u hortikulturi*, koji je 1984. organizirao Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine. U projektu je Šilić imao ulogu odgovornog istraživača. Na temelju tih istraživanja nastao je znanstveni rad *Endemične biljne vrste Dinarida i mogućnost primjene nekih vrsta u hortikulturi* (I.), napisan i objavljen 1991.

Osim timskoga istraživanja, Čedomil Šilić je i samostalno odlazio na teren. Posebno je bilo izazovno istraživanje na području kanjona Rakitnice u Hercegovini, u pratnji vrtlara Đ. Đurana. Šilić je rado pripovijedao o složenosti, poteškoćama, ali i

Čedomil Šilić was included in a collaborative research project involving a team of botanists from the Museum, the Biological Institute of the University of Sarajevo and the Faculty of Science and Mathematics of the University of Sarajevo. Five-year project, aimed to investigate the flora and vegetation of southeastern Bosnia (virgin forest area of Perućica, the mountain massifs of Maglić, Bioč, Volujak, Lelija, Zelengora and Lebršnik). The field team comprised Petar Grgić, Selver Palo, Radomir Lakušić, Đorđe Đuran, Ljerka Kutleša, Čedomil Šilić and others. Furthermore, Šilić was engaged in the project *Herzegovinian Endemic Center within the mountains Prenj, Čvrsnica, Čabulja and Velež*, which was spearheaded by the National Museum. As a young scientist working at that Museum, he was fortunate to have the guidance of an experienced colleague, Dr. Željka Bjelčić (1915–2011).

A few years before obtain the academic degree of Doctor of Botanical Sciences, Šilić was engaged in the project entitled *Vegetation Map of Yugoslavia – Territory of Bosnia and Herzegovina*. It was one of the largest, longest, and most comprehensive projects to date, bringing together numerous botanists from across Bosnia and Herzegovina. He was engaged in the project from 1969 until 1990, devoting himself to the mapping of forest and non-forest real vegetation in northwestern Herzegovina and western Bosnia. The fieldwork part of the project, which typically spanned several days, was followed by a complex laboratory processing phase. The final product of each segment of work on the project *Vegetation Map* consisted of maps made in a ratio of 1 : 50 000 with accurately drawn mapped areas of established vegetation units on the ground. Each cartographic unit is delineated by a distinct color. After the field work was completed, the written Report consisted of a meticulously made cartographic attachment and a text with detailed comments.

zadovoljstvu tijekom istraživanja u tom kanjonu, geografski vrlo negostoljubivom i stoga zahtjevnom. Bio je u prilici, kao malo koji botaničar, vidjeti i sakupiti brojne vrste biljaka koje se rijetko drugdje nalaze. Za ta je istraživanja, osim botaničkoga znanja, trebalo biti fizički dobro pripremljen, ali i hrabar, a Čedomil Šilić je sve to imao.

Pokazujući interes za taksonomiju, već je 1965., u dogovoru s profesorom Ernestom Mayerom iz Ljubljane (Slovenija), počeo prikupljati građu za svoju doktorsku disertaciju pod naslovom „Monografija genusa *Satureja* L., *Calamintha* Miller, *Micromeria* Benth, *Acinos* Miller i *Clinopodium* L. u flori Jugoslavije“ (*Monograph of the genus Satureja L., Calamintha Miller, Micromeria Benth, Acinos Miller and Clinopodium L. in the flora of Yugoslavia*). Stoga je radio na terenskim istraživanjima na velikom području bivše Jugoslavije ali i niza stranih država. Prikupljao je i podatke u domaćim i stranim herbarskim zbirkama.

Boraveći tri mjeseca na specijalizaciji u Mađarskoj, najviše je vremena posvetio studiranju herbarskoga materijala i literature u Prirodnačkom muzeju i Biološkom institutu u Budimpešti (kod dr. sc. J. Ujhelija, prof. dr. sc. A. Horanszskog, prof. dr. sc. T. Simona i drugih), koji se odnose na pet genusa spomenutih u temi doktorske disertacije. Sve je to obavio i u botaničkim institucijama u Pragu i Beču. Da bi stekao što vjerodostojniji uvid u kologiju svake vrste navedenih genusa, Č. Šilić je tijekom godina botanizirao na nizu planina, počevši od Alpa do Kajmakčalana te do otočnih skupina Jadranskog mo-

At the beginning of the field work on the aforementioned project, Čedomil Šilić was accompanied by Đ. Đuran, head gardener in the Botanical Garden of the National Museum. Šilić appreciated him very much because he was diligent, so even though he was not a trained botanist, he learned a lot about the plant world over time. He remembered well the names of plants, domestic and scientific, and recognized them accurately in the field. Subsequently, S. Abadžić, S. Peruničić and R. Paštar were incorporated into the team.

It is also worth noting Šilić's floristic research on the mountains from Učka to Prokletije, in collaboration with S. Abadžić and Đ. Đuran. This research was undertaken as part of the project *Endemic Species of the Dinarides, their protection, and the possibility of using some species in horticulture*, which was organized by the National Museum of Bosnia and Herzegovina in 1984. In the project Šilić had the role of the responsible researcher. Based on these researches, the scientific work *Endemic plant species Dinarida and the possibility of applying some species in horticulture* (I.) were created and published in 1991.

In addition to team work, Čedomil Šilić also undertook fieldwork independently. Particularly challenging was the research in the area of the Rakitnica canyon in Herzegovina, accompanied by the gardener Đ. Đuran. Šilić was readily to report about the complexity, difficulties, but also satisfaction during the research in that canyon, geographically very inhospitable and therefore demanding. Šilić had the opportunity, like not numerous botanist, to see and collect many types of plants which are rarely found elsewhere. For these researches, except botanical knowledge, one had to be physically fit and courageous, and Čedomil Šilić possessed all that.

Showing an interest in taxonomy, already in 1965, in agreement with Professor Ernest Mayer

ra. Zbog nekih kritičnih biljnih vrsta i usporedbe sa srodnim vrstama istraživao je na terenu i na području država izvan bivše Jugoslavije, npr. Apeninskom poluotoku, od sjeverne Italije do Kalabrije (Mt. Pollino i dr.), u Bugarskoj od Rile do Varne, te u Grčkoj (Parnass, Olimp i dr.). Za vrijeme boravka u Mađarskoj, kroz brojne botaničke ekskurzije spoznao je obilje zanimljivosti toga flornog područja, što mu je mnogo pomoglo u daljnjem radu. Tada je prisustvovao na Internacionalnom geobotaničkom kongresu, koji je održan na sjeveru Mađarske.

Nakon obrane doktorske disertacije na Univerzitetu u Ljubljani, promoviran je 18. prosinca 1974. u doktora botaničkih znanosti.

Prve znanstvene radove Šilić je objavio, kako je već navedeno, za vrijeme studija, a intenzivno nastavio naredna četiri desetljeća u većem broju časopisa u zemlji i inozemstvu.

Najviše objavljenih radova ima u eminentnom časopisu s dugim izdavačkim stažem, *Glasniku Zemaljskoga muzeja Bosne i Hercegovine* (GZM) [Popis radova, poglavlje I, 1-54].

Tim je radovima znanstvena javnost dobivala informacije o novim spoznajama u svijetu biljaka, ponajviše o fitoraznolikosti Bosne i Hercegovine, osobito područja Dinarida. Predmet istraživanja bile su različite biljne vrste koje su pripadale flori Bosne i Hercegovine, a i izvan nje – *Pinus cembra*, *Sternerbergia colchiciflora*, *Primula auricula*, *Phyllitis scolopendrium*, *Tagetes minuta*, *Calamintha montenegrina*, *Salvia bra-*

from Ljubljana (Slovenia), he began collecting material for his doctoral dissertation entitled *Monograph of the genus Satureja L., Calamintha Miller, Micromeria Bentham, Acinos Miller and Clinopodium L. in the flora of Yugoslavia*. Therefore, he worked on field research in a large area of the former Yugoslavia, but also in a number of foreign countries. He also collected data in domestic and foreign herbarium collections.

Spending three months on specialization in Hungary, he devoted most of his time to studying herbarium material and literature in the Museum of Natural History and the Biological Institute in Budapest (with Dr. J. Ujheli, Dr. A. Horanszky, Prof. Dr. T. Simon, and others), which refer to the five genera mentioned in the context of his doctoral dissertation. He conducted all these studies in the botanical institutions in Prague and Vienna. In order to gain the most credible insight into the corology of each type of the aforementioned genera, Č. Šilić conducted extensive botanical research across a diverse range of mountainous regions, including the Alps, Kajmakčalan, and the Adriatic Sea islands. Due to gain a more comprehensive understanding of the subject matter, he conducted research in countries outside the former Yugoslavia, including the Apennine peninsula in Italy, Bulgaria, and Greece. In Italy, he explored the flora of the northern region of the country, from the mountainous area of the Apennines to the southern region of Calabria (the Mount Pollino and others), in Bulgaria from Rila to Varna, and in Greece (Parnassus, Olympus and others). During his stay in Hungary, he undertook numerous botanical excursions, which enabled him to gain a deeper understanding of the region's flora. This knowledge proved invaluable in the subsequent stages of his research. Subsequently, he attended the International Geobo-

chyodon, *Satureja visianii*, *Stachys menthifolia*, *Scilla (Chouardia) lakusicii* i još niz drugih [Popis radova, poglavlje I, 1,4,5,7,14,15,19,20,32,36].

U svojim znanstvenim radovima Čedomil Šilić je opisao i u znanost uveo 36 svojta novih ili pak u novoj kombinaciji, kao: *Micromeria albanica*, *M. pseudocroatica*, *M. kosaninii*, *Calamintha vardarensis*, te podvrste: *Oreoherzogia pumila* subsp. *illyrica*, *Acinos alpinus* subsp. *dinaricus*, zatim niz varijeteta i formi nekoliko vrsta roda *Micromeria* i dr. [Popis radova, poglavlja Ia, Ib].

Zanimljivi su i nazivi vrsta *Satureja horvatii*, *S. adamovicii*, *S. fukarekii*, *S. visianii*, kojima je znanstvena imena dao Č. Šilić u čast starijih hrvatskih botaničara (Roberto Visiani Šibenčanin i Lujo Adamović) i onima novijeg doba (Ivo Horvat i Pavle Fukarek).

Istaknuto mjesto među novoopisanim svojutama ima *Scilla lakusicii* (Lakušićev procjepak) koju je Č. Šilić objavio 1991. u znanstvenom časopisu *Glasnik Zemaljskoga muzeja* (slika 11).

Šilićev rad na proučavanju populacija Lakušićeva procjepka trajao je gotovo dva desetljeća. Dio rada obuhvaćao je proučavanje populacija na terenu, a drugi je dio bio eksperimentalne naravi, u Botaničkom vrtu Zemaljskoga muzeja. Pritom je Č. Šilić pomno studirao sav raspoloživi herbarski materijal kojeg su sakupili i drugi botaničari s raznih dijelova areala, što je bilo zanimljivo pri rješavanju postavljene Šilićeve hipoteze. On je zapazio da se na području Dinarida susreću dvije skupine procjepka. Jednu skupinu predstavlja-

tanical Congress, which was held in the north of Hungary.

Following the successful completion of his doctoral dissertation at the University of Ljubljana, he was promoted to Doctor of Botanical Sciences on December 18, 1974.

Šilić had already commenced publishing his scientific works during his studies, and continued to do so for the next four decades in a large number of journals both in the country and abroad.

The majority of the published works are in an eminent journals with a long publishing career, *Glasnik Zemaljskog muzeja* [List of papers, section I, 1-54]. These works provided the scientific public with information about new knowledge in the world of plants, particularly regarding the phyto-diversity of Bosnia and Herzegovina, with a particular focus on the Dinarides. The subject of the research was a diverse range of plant species native to the flora of Bosnia and Herzegovina, as well as those found in other regions. These included *Pinus cembra*, *Sternbergia colchiciflora*, *Primula auricula*, *Phyllitis scolopendrium*, *Tagetes minuta*, *Calamintha montenegrina*, and *Salvia brachyodon*. The following taxa were also included in the study: *Cynodon*, *Satureja visianii*, *Stachys menthifolia*, *Scilla (Chouardia) lakusicii* and others [List of papers, section I, 1,4,5,7,14,15,19,20,32,36].

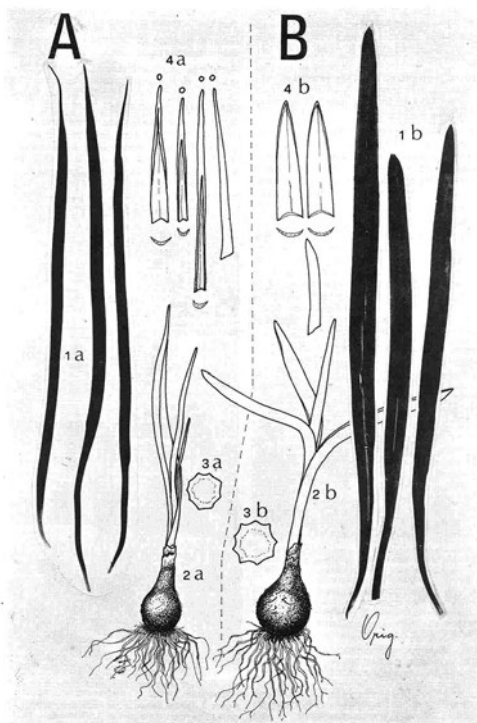
In his scientific works, Čedomil Šilić described and introduced into science 36 new taxa, including new combinations, such as *Micromeria albanica*, *M. pseudocroatica*, *M. kosaninii*, *Calamintha vardarensis*, te podvrste *Oreoherzogia pumila* subsp. *illyrica*, *Acinos alpinus* subsp. *dinaricus*, as well a number of varieties and forms of several species of the genus *Micromeria* and others [List of papers, sections Ia, Ib].

Interesting are the names *Satureja horvatii*, *S. adamovicii*, *S. fukarekii*, *S. visianii*, which were

ju populacije sa zapadnog i jugozapadnog dijela Dinarida, a drugu skupinu s jugoistočnih. Dugo vremena botaničari su obje skupine populacija shvaćali kao jedinstven kompleks, tj. kao vrstu *Scilla pratensis* odnosno nešto kasnije kao *Scilla litar-*

given scientific names by Č. Šilić in honor of older Croatian botanists (Roberto Visiani Šibenčanin and Lujo Adamović) and those of recent era (Ivo Horvat and Pavle Fukarek).

Among the newly described taxa, *Scilla lakusicii* (Lakušić's gap) has a notable position, which

Slika 11. Svojta *Scilla lakusicii* Šilić u prirodi (lijevo) i Šilićev crtež (desno) (snimila D. Šoljan)
Figure 11. Taxon *Scilla lakusicii* Šilić in nature (left) and Šilić's drawing (right) (photo by D. Šoljan)

dieri. Šilić je, međutim, uočio da je riječ o dva kompleksa populacija razlučenih ne samo prostorno nego i ekološki i fenološki – ne samo po tome gdje žive, nego i u uvjetima okoliša i kako rastu.

U svome radu objavljenom 1990. u znanstvenom časopisu *Bilten Društva ekologa BiH*, pod naslovom *Morfologija,*

Č. Šilić published in 1991 in the journal *Glasnik Zemaljskog muzeja* (Figure 11). Šilić's research into the populations of Lakušić's gap spanned almost two decades. One aspect of the study involved fieldwork, while the other was conducted in the Botanical Garden of the National Museum. Šilić also examined all the herbarium material collected by other botanists from various locations within

horologija, ekologija i fenologija dviju grupa populacija Scilla litardierei, posebno je usporedio obje skupine populacija i zaključio: *Sva ova morfološka, ekološka, korološka, fitocenološka i fenološka istraživanja ukazuju da je u jugoistočnim dijelovima areala zastupljena jedna posebna vrsta, koju ćemo obraditi i opisati u jednoj od narednih studija.*

Ubrzo je, 1991., u znanstvenom časopisu *Glasnik Zemaljskog muzeja* (GZM) Šilić objavio rad pod naslovom *Scilla lakusicii sp. nov. – nova vrsta genusa Scilla L. i njeni srodnički odnosi sa vrstom S. litardierei Breistr.* Tako je znanstvena javnost bila obaviještena o konačnim rezultatima dugogodišnjeg, pedantnog, predanog, izuzetno strpljivog i studioznog rada na rješavanju jedne nove vrste. Taj Šilićev metodološki pristup istraživanju kompleksne botaničke građe na vrsti *Scilla lakusicii* odličan je primjer kako treba istraživati, ako se žele postići kvalitetni znanstveni rezultati.

Vrsta *Scilla lakusicii* dobila je naziv prema Šilićevom dragom kolegi i prijatelju prof. dr. sc. Radomiru Lakušiću (1933. – 2005.), bivšem profesoru fitoekologije na Odsjeku za biologiju Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Sarajevu (slika 12).

Već je nekoliko puta isticano kako je Čedomil Šilić bio jedan od botaničara koji je odlično poznao floru i vegetaciju Bosne i Hercegovine. Ali on je odlično poznao floru i vegetaciju općenito Balkanskog poluotoka, a i šire. Istražujući terenski na prostoru Crne Gore, najčešće zajedno s Radomirom Lakušićem, bio

the species' range, which proved invaluable in testing his hypothesis. He noticed that two groups of bluebells meet in the area of the Dinarides. One group is made up of populations from the western and southwestern parts of the Dinarides, and the other group from the southeastern. For a long time, botanists thought that both groups of populations were one species, either *Scilla pratensis* or little later like *Scilla litardierei*. However, Šilić noticed that these are two different groups of populations, separated not only spatially, but also ecologically and phenologically – not just in terms of where they live, but also in terms of their environment and how they grow.

In his paper published 1990 in the scientific journal *Bulletin of the Society of Ecologists of Bosnia and Herzegovina*, entitled: *Morphology, horology, ecology and phenology of two population groups Scilla litardierei*, he compared both population groups in detail and concluded: *All this research into morphology, ecology, corology, phytocenology and phenology shows that one special species is found in the southeastern parts of the range. We will process and describe it in one of the following studies.*

In 1991, he published a paper in the scientific journal *Glasnik Zemaljskog muzeja* (GZM). Šilić entitled the paper: *Scilla lakusicii sp. nov. – new type of genus Scilla L. and its kinship relations with the species S. litardierei Breistr.* Consequently, the scientific community was duly apprised of the final results of long-term, meticulous, dedicated, extremely patient and studious research on discovering a new species. That Šilić's methodological approach to researching complex botanical material on the species *Scilla lakusicii* is an excellent example of how research in order to achieve quality scientific results.

The species *Scilla lakusicii* was named after Šilić's dear colleague and friend Prof. Dr. Radomir

je dobro upućen u njeno florističko i vegetacijsko bogatstvo. Dva su se mlada botaničara često penjala do najviših vrhova planina u Crnoj Gori. Jednom su, neznajući, u potrazi za zanimljivim florističkim materijalom na Prokletijama, u pograničnom području između Jugoslavije i Albanije, prešli na albansku stranu. Tu ih je presrela pogranična ophodnja. Postojanje fotografskih aparata u terenskoj opremi bila im je otežavajuća okolnost. S puno muke su pograničnoj straži objasnili nenamjerni prijelaz na teritorij druge države, pokazujući im sabrane biljke i druge dokaze da su znanstvenici, te su konačno bili pušteni da nastave svoj rad. Sretna je okolnost bila što nisu imali nikakvo naoružanje (nisu ga nikad nosili u svojoj terenskoj opremi!), u protivnom bi lijepi terenski rad mogao završiti s vrlo ozbiljnim posljedicama. Može se reći da je terenski rad botaničara uvijek povezan i s nepredvidljivim, neugodnim situacijama, o kojima bi sudionici pripovijedali.

Godine 2006. izlazi iz tiska knjiga Čedomila Šilića pod naslovom *Botanička bašta planinske flore Crne Gore Kolašin (Dulovine)*. Ideja o nastanku te knjige vrlo je zanimljiva. Naime, prigodom znanstvenog skupa koji je održan 1990. u Kolašinu (Crna Gora) sudionicima je organiziran terenski izlet na planinu Bjelasicu (slika 13) i posjet Botaničkoj bašti supružnika Daniela i Vere Vincek. Među posjetiteljima bio je i Č. Šilić, koji je ostao zadivljen viđenim. U *Predgovoru* svoje knjige *Botanička bašta planinske flore Crne Gore Kolašin (Dulovine)*, piše: *Bio sam u brojnim evropskim i nekim azijskim bo-*

Lakušić (1933–2005), former professor of phytocology at the Department of Biology, Faculty of Science and Mathematics, University of Sarajevo (Figure 12).

Slika 12. Čedomil Šilić sa svojim dragim kolegama i prijateljima, s njegove desne strane je Radomir Lakušić, a s lijeve Taib Šarić (snimio: D. Mihelji)

Figure 12. Čedomil Šilić with his dear colleagues and friends, on his right is Radomir Lakušić and on the left Taib Šarić (photo: D. Mihelji)

It has already been observed on several occasions that Čedomil Šilić was one of the leading botanists in the field of flora and vegetation in Bosnia and Herzegovina. But, he was also well versed in the flora and vegetation of the Balkan Peninsula in general and beyond. By field research in Montenegro, most often together with Radomir Lakušić, he was well versed in its floristic and vegetative diversity. Two young botanists frequently ascended the highest mountain peaks in Montenegro. On one occasion, unknowingly, in search of interesting floristic material on Prokletije, in the border area between Yugoslavia and Albania, they crossed over to the Albanian side. There intercept them border patrol. The

taničkim baštama, kao profesionalac – botaničar i znam šta je profesionalni odnos prema biljnom svijetu i bašti, kao instituciji. Pogotovo zato, što sam cijeli radni vijek proveo na čelu Botaničke bašte u Sarajevu. Ali ono što sam vidio i doživio u Botaničkoj bašti planinske flore Dulovine iznad Kolašina je prevazišlo sva moja nadanja i očekivanja.

Nakon prvoga Šilićeva posjeta vrtu Vincekovih, slijedio je niz novih – a u svakom sljedećem uočavao bi napredak u razvoju bašte. U suradnji s kolegicom Sabahetom Abadžić iz Zemaljskoga muzeja, pomogao je Vincekovima svojim botaničkim znanjem i savjetima o uzgoju biljaka prenesenih s prirodnog staništa. Kao i drugdje, i u ovom je vrtu Šilić svojim fotografskim aparatom bilježio i sačuvao podatke o svakoj vrsti koja se u njemu nalazila. S proširenjem vrta rasla je i fotodokumentacija o njemu i rodila se ideja o izradi fotokataloga uzgajanih vrsta, tj. knjiga pod već navedenim naslovom.

Knjigu je recenzirao prof. dr. sc. Tone Wraber iz Ljubljane (Slovenija). Sljede-

presence of cameras in their field equipment, was an aggravating circumstance for them. After considerable effort, the two botanists were able to convey to the border guard the unintentional crossing of the border into the territory of another state. They presented the collected plants and other evidence that they were scientists, and were subsequently released to resume their work. Fortunately, they did not possess any weapons (they had never carried them in their field equipment), as this could have resulted in significant complications. It can be said that the fieldwork of botanists is always connected with unpredictable, unpleasant circumstances, which the participants would subsequently recount.

Slika 13. Čedomil Šilić s botaničarima na planini Bjelasici (Crna Gora) (snimila: D. Šoljan, 1990.)

Figure 13. Čedomil Šilić with botanists on Mount Bjelasica (Montenegro) (photo: D. Šoljan, 1990)

In 2006, Čedomil Šilić published his book entitled *Botanical Garden of Mountain Flora of Montenegro Kolašin (Dulovine)*. The idea of publishing that book is very interesting. In 1990, a scientific meeting was held in Kolašin

či odlomak recenzije prof. Wrabera puno govori o autoru, ali i o njegovu djelu:

Čedomil Šilić, fakultetski školovani šumarski inženjer, botaničar sa doktoratom, postignutim na Univerzitetu u Ljubljani, dugogodišnji vođa Botaničkog vrta Zemaljskog muzeja u Sarajevu, kao predani baštovan u svojoj bašti na Palama iznad Sarajeva, autor je više odličnih i zapaženih knjigâ o flori nekadašnje Jugoslavije i Bosne i Hercegovine, vrstan fotograf, iskusan i osjećajan pisac takvih radova, po mojem mišljenju najbolji na teritoriji bivše Jugoslavije. Ova knjiga je temeljit vodič o biljkama, ne samo Vincekove bašte, nego uopšte planinske flore Crne Gore, jugoistočnih Dinarida. Zaista odlična knjiga, odličnog autora...

Osim pisanih znanstvenih radova, Čedomil Šilić je nastupao na brojnim kongresima, simpozijima i savjetovanjima u zemlji i inozemstvu izlaganjem svojih predavanja, ili je sudjelovao u organiziranju istih [Popis radova, poglavlja Va, 1-22, Vb]. Njegova su predavanja bila kvalitetna i zanimljiva, pozorno praćena i rado slušana. Čedomil Šilić bio je vrlo elokventan i rječit govornik, a svaki njegov referat bio je popraćen serijom originalnih, kvalitetnih fotografija-sljajdova. On je, bez dvojbe, bio začetnik moderne prezentacije radova na znanstvenim skupovima.

Znanstveni rad Čedomila Šilića temeljio se na dugotrajnom i opsežnom terenskom radu – u prirodnom laboratoriju. Taj je rad bio zahtjevan, naporan, često i rizičan, a njemu je pristupao vrlo odgovorno, ozbiljno, istrajno, ali i strastveno. Toga

(Montenegro), during which participants were organised to visit Mount Bjelasica (*Figure 13*) and the Botanical Heritage of Daniel and Vera Vincek. Among the visitors also was Čedomil Šilić, who was impressed by the sights he observed. In the *Preface* to his book, *Botanical Garden of Mountain Flora of Montenegro Kolašin (Dulovine)*, he writes: *I have visited numerous European and some Asian botanical gardens as a professional botanist, and I am therefore well aware of the importance of maintaining a professional attitude towards the plant world and heritage, as an institution. In particular, I have spent my entire professional career at the helm of the Botanical Garden in Sarajevo. However, the Botanical Heritage of the Dulovina Mountain Flora above Kolašin far exceeded my expectations.*

After Šilić's first visit to the Vincek family's garden, he followed a series of new ones – and in each subsequent one he noticed progress in the development of the garden's evolution. In collaboration with a colleague from the National Museum Sabaheta Abadžić provided the Vinceks with assistance in the field of botany, offering guidance on the cultivation of plants that had been sourced from their natural habitats. As was his custom elsewhere, Šilić used his camera to record and preserve information about every species present in the garden. As the garden expanded, the documentation of its flora through photography also grew. This led to the idea of creating photo-catalogs of cultivated species, which would be published as books under the aforementioned title.

The book was reviewed by Prof. Dr. Tone Wraber from Ljubljana (Slovenia). The following paragraph of the review by Professor Wraber provides a detailed analysis of the author's background and contributions, as well as a comprehensive overview of the book's contents:

su bili svjesni članovi timova koje je predvodio na terenu. Bio je primjeran u radu, posebice su mu bili zahvalni neiskusniji suradnici – jer su od njega mogli puno naučiti. Njegov dar za prenošenje znanja u punom je značenju dolazio do izražaja tijekom terenskih istraživanja. Suvereno je vladao podacima florističke i vegetacijske naravi, jednako i fitogeografske. Bio je krajnje pedantan i sistematičan. Stjecao se dojam da je uživao u podučavanju. Nesebično je širio i prenosio svoje znanje u koje je bio posve siguran, bez vlastita isticanja. Zračio je skromnošću, nenametljivošću, nesebičnošću i tolerantnošću, što su osobine vrsnog učitelja, što je on zaista bio.

Vrlo se obazrivo i susretljivo ponašao prema članovima tima – jedna terenska epizoda to ilustrira. Tijekom vožnje automobilom, jedna je članica uz put zapazila lijepu ilirsku gladiolu (*Gladiolus illyricus*). Njeno oduševljeno lice Č. Šilić je uočio na retrovizoru i odmah shvatio i prepoznao njenu želju da biljku vidi posve izbliza. Zaustavio je automobil u blizini gladiole, a oduševljena mlada botaničarka osmotrila je tu lijepu gladiolu, u punom cvatu, fotografirala je i zahvalila svojem kolegi – iskusnom botaničaru Šiliću.

Čedomil Šilić bio je strastveni vozač. Imao je neiscrpnu snagu za dugotrajnu vožnju, ali je i znao sve o vozilu koje je koristio na terenu; ako je trebalo štogod popraviti, to je znalački učinio. To je njegovo znanje i umijeće davalo sigurnost timu, jer se najčešće vozilo lošim putovima i daleko od naselja.

Na terenu je volio sporo voziti, jer je tako mogao uočavati zanimljive biljke. Po-

Čedomil Šilić, a university-trained forestry engineer and botanist with a doctorate, is a distinguished figure in the field of botany. He is a former leader of the Botanical Garden of the National Museum in Sarajevo and a long-time resident of Sarajevo. He is the author of several notable books about the flora of the former Yugoslavia and Bosnia and Herzegovina. He is also an accomplished photographer and a talented writer. In my opinion, he is the best writer of such works in the territory of the former Yugoslavia. This book provides a comprehensive guide to plants, encompassing not only Vinček's garden but also the mountain flora of Montenegro and the south-eastern Dinarides. This is an excellent book, written by an accomplished author...

In addition to written scientific papers, Čedomil Šilić appeared at numerous congresses, symposia and consultations in the country and abroad presenting his lectures, or participated in organizing them [List of papers, sections Va, 1-22, Vb]. His lectures were of high quality and uncommon, attentively followed and gladly listened to. Čedomil Šilić was a highly articulate and engaging speaker, and each of his papers was accompanied by a series of original, high-quality photographic slides. It is beyond doubt that he was the creator of the modern presentation of works at scientific meetings. The scientific work of Čedomil Šilić was based on long-term and extensive field work – in a natural laboratory. This work was demanding, tiring, often risky, and he approached it very responsibly, seriously, persistently, but also passionately. He was exemplary in his work, especially his less experienced colleagues were grateful to him – because they could learn a lot from him. His gift for disseminating knowledge in its full meaning became prominent during field research. Those who were members of the field teams that he led were aware of this. With assurance, he conducts the data of floristic

vremeno bi zaustavio vozilo, pomno bi osmotrio područje u kojem su rasle brojne vrste biljaka, pokupio bi neku zanimljivu i odvojio je za herbarium. Često je uzimao i poneku biljku kojoj će naći mjesto za daljnji život u Botaničkom vrtu. Uza sve to napravio bi veliki broj fotografija svega što mu se činilo važnim. O stvaranju i izradi znanstvenih fotografija na terenu, *in situ*, moglo se mnogo naučiti od Šilića – kako treba osmotriti objekt, kako ga postaviti prema pozadini, iz kojeg kuta snimati, koje parametre odabrati pri snimanju, koji dio dana itd.

ZAŠTITA PRIRODE I OKOLIŠA

Od početka školske godine 1969./1970. Č. Šilić je bio urednik-botaničar u uredništvu *Biološkog lista*, časopisa Biološkog društva Bosne i Hercegovine, namijenjenog učenicima i nastavnicima osnovnih i srednjih škola. Tada je glavni i odgovorni urednik bio prof. dr. Tonko Šoljan, s kojim je Šilić odlično surađivao. To je došlo do izražaja pri izradi trobroja *Biološkog lista* školske godine 1970./1971., sadržaj kojega je bio posvećen zaštiti prirode i prirodnih rijetkosti u povodu Europske godine zaštite prirode.

Kao tajnik Republičke podružnice za zaštitu prirode Bosne i Hercegovine, Šilić se nekoliko godina intenzivno bavio zaštitom prirode i okoliša na državnoj razini. Tu je temu dobro poznao, smatrajući da treba pisati i širiti svoje znanje o biljkama. Jer, ono što se dobro zna o biljnom svijetu, može se dobro braniti i zaštićivati!

and vegetational nature, as well as phytogeographical. He was extremely meticulous and systematic. One got the impression that he enjoyed teaching. He selflessly spread and transmitted his knowledge, of which he was completely sure, without his own emphasis. He emanated modesty, unobtrusiveness, selflessness and tolerance, which are the qualities of an excellent teacher, which he really was.

He treated the team members with great care and consideration, as evidenced by one field episode. While en route, one member observed a specimen of the *Illyrian gladiolus* in bloom. Čedomil Šilić observed the delighted expression on the woman's face in the rear-view mirror and promptly grasped her desire to observe the plant in greater detail. He brought the vehicle to a halt in the vicinity of the gladiolus, where the enthusiastic young botanist proceeded to examine the plant in detail, taking photographs and expressing gratitude to her fellow botanist, Šilić, for his guidance.

Čedomil Šilić was an enthusiastic driver. He possessed an inexhaustible reserve of energy for long-haul driving, yet he was also well-versed in the technical aspects of the vehicle he used in the field. If any repairs were required, he was able to perform them with great expertise. This ensured the security of his knowledge and skills to the team, given that they often drove along poor roads and far from settlements.

He preferred to drive slowly on the field, because that way he could observe interesting plants. From time to time, he holds up the vehicle, carefully inspects the area where numerous types of plants were growing, pick up interesting one and separate it for herbarium. He often took some plants that he would find a place for further life in the Botanical Garden. In addition to all that, he would take a large number of photographs of everything that seemed important to him. One could learn a lot from Šilić

Dobro i temeljito znanje o flori i vegetaciji Bosne i Hercegovine stečeno iz literature, posebice ono iz osobna iskustva na terenu omogućilo mu je prosuđivati i procjenjivati stanje populacija brojnih biljnih vrsta u prirodi. Poznavajući njihovu rasprostranjenost uočio je da su neke vrste rijetke, nekima prijeti opasnost od potpuna nestanka zbog raznih negativnih utjecaja, prije svega antropogenih. To svoje znanje pretočio je u kapitalno djelo *Spisak biljnih vrsta (Pterydophyta i Spermatophyta) za Crvenu knjigu Bosne i Hercegovine*. Rad je objavljen u *Glasniku Zemaljskoga muzeja*, a preveden je i na engleski jezik. U tom je radu popisano gotovo 700 vrsta na prostoru Bosne i Hercegovine, svrstanih prema porodicama, a uz naziv svake vrste dana je kategorija u koju pripada prema kriterijima Međunarodne organizacije za zaštitu prirode (IUCN). U tom se popisu među rijetkim biljkama nalaze brojne endemične vrste, ali i vrste kojima prijeti opasnost od nestanka. Naravno, sve te vrste zaslužuju posebnu pozornost čovjeka, društva i države. Na to je Šilić htio ukazati, a iskreno se svim srcem i u praksi borio za biljni svijet i njegovo očuvanje, kao i očuvanje staništa (slika 14).

Sarajlijama starije životne dobi u sjećanju je Šilićeva borba za očuvanje vrha planine Trebević iznad Sarajeva na kojem je trebao biti izgrađen objekt-toranj za potrebe telefonske i telegrafске komunikacije. To bi posve uništilo prirodnu geomorfologiju vrha planine, kao i staništa mnogih biljnih i životinjskih vrsta. Upravo na samome vrhu Trebevića nalazi se lo-

about the creation and production of scientific photographs in the field, *in situ* – how to observe the object, how to place it according to the background, the optimal angle of shooting, which parameters to choose when shooting, which part of the day, etc.

NATURE AND ENVIRONMENT PROTECTION

Since the beginning of the school year 1969/1970, Čedomil Šilić was an editor-botanist in the editorial office of *Biološki list*, the journal of the Biological Society of Bosnia and Herzegovina, intended for students and teachers of primary and secondary schools. At that time, the editor-in-chief was Prof. Dr. Tonko Šoljan, with whom Šilić co-operated excellently. This became prominent during the creation of three issues of the journal *Biološki list* for the school year 1970/1971, the content of which was dedicated to the protection of nature and natural rarities on the occasion of the European Year of Nature Protection.

As the secretary of the Republic Branch for Nature Protection of Bosnia and Herzegovina, Šilić was intensively involved in the nature and environmental protection at the state level for several years. He was well-versed in this topic, believing that he should write and disseminating his knowledge about plants. Because what is well known about the plant world, can be well defended and protected!

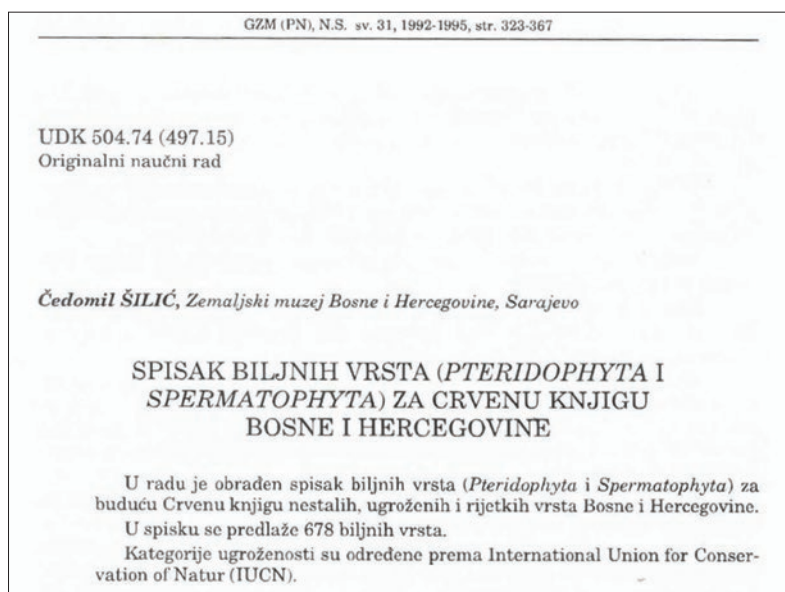
Good and thorough knowledge of the flora and vegetation of Bosnia and Herzegovina acquired from the literature, especially from personal experience in the field, enabled him to judge and evaluate the state of populations of numerous plant species in nature. Knowing their distribution, he noticed that some species are rare, some are and at risk of complete disappearance due to various negative influences, predominantly an-

cus classicus endemične bosanske perunike (*Iris reichenbachii* Heuffell. var. *bosniaca* Beck). Populacija te endemične svojte nije velika i sigurno bi telekomunikacijskim zahvatom bila uništena. O tome je Šilić pisao u časopisu *Biološki list* 1971., a iste godine i u dnevnom sarajevskom listu *Oslobođenje*. Nasreću, vrh je bio pošteđen potencijalne negativne ljudske intervencije – Šilićevo zauzimanje za vrh Trebevića urodilo je plodom.

POKRETANJE NOVIH EDICIJA

Još 1969. Čedomil Šilić inicira pokretanje serije prirodnoslovnih knjiga pod

thropogenic. He transferred his knowledge into the capital work *List of plant species (Pteridophyta and Spermatophyta) for The red book of Bosnia and Herzegovina*. The work was published in the *Glasnik Zemaljskog muzeja*, and was also translated into English. This work presents a list of almost 700 species of plants in Bosnia and Herzegovina, classified by family, and next to the name of each species is given the category to which it belongs according to the criteria of the International Union for Conservation of Nature (IUCN). In that list, among the rare plants, there are numerous endemic species, as well as species that are in danger of disappearing. It is clear that all these species requires special attention from humanity, society and the state. That's what Šilić wanted to high-

Slika 14. Početni dio teksta članka Čedomila Šilića *Spisak biljnih vrsta (Pteridophyta i Spermatophyta) za Crvenu knjigu BiH*, objavljenog u časopisu *Glasnik Zemaljskog muzeja* 1992. – 1995.

Figure 14. The initial part of the text of Article by Čedomil Šilić List of botanical species (Pteridophyta and Spermatophyta) for the Red Book of Bosnia and Herzegovina, published in *Glasnik Zemaljskog muzeja* 1992-1995

nazivom *Priroda Jugoslavije*, koju je prihvatio tada renomirani Zavod za izdavanje udžbenika Bosne i Hercegovine.

Jedna od prvih bila je Šilićeva knjiga *Atlas drveća i grmlja*, tiskana krajem 1973., polučivši velika priznanja u zemlji i u inozemstvu. Spajanjem navedenoga Zavoda s izdavačkom kućom Svjetlost iz Sarajeva, nastavljeno je tiskanje knjiga u seriji. Tijekom vremena prva je knjiga dostigla četiri izdanja (četvrto je tiskano 1990.), a zatim su slijedile Šilićeve nove knjige *Šumske zeljaste biljke* (prvo izdanje 1977., a četvrto 1990.), *Endemične biljke* (prvo izdanje 1984., treće 1990.) i *Ukrasno drveće i grmlje* (1990.). U toj seriji osim Šilićevih knjiga objavljene su još dvije, *Planinske biljke* od R. Lakušića (1990.) i *Livadske biljke* od Lj. Mišića i R. Lakušića (1990.).

Zahvaljujući bogatu iskustvu u izdavanju navedenih knjiga u seriji *Priroda Jugoslavije*, u poratnom periodu 2002. Čedomil Šilić inicira pokretanje nove edicije pod nazivom *Priroda Bosne i Hercegovine*. Tu Šilićevu inicijativu prihvaćaju Matica hrvatska, Ograna Čitluk, i Franjevačka kuća Masna Luka, pa u njihovoj nakladi Šilić objavljuje dvije knjige – *Endemične i rijetke biljke Parka prirode Blidinje* (2002.) i *Atlas dendroflоре (drveće i grmlje) Bosne i Hercegovine* (2005.).

Nažalost, Čedomil Šilić nije doživio godinu 2013., kada je tiskana knjiga *Atlas ukrasnih vrtних biljaka*. Na izradi knjige radio je niz godina, zajedno s kolegicom Anom Mrdović, dipl. ing. hort.

light, and he honestly fought with all his heart and in practice for the flora and its protection, as well as the protection of the habitats (*Figure 14*).

In the memory of the elderly people from Sarajevo is Šilić's struggle to preserve the peak of Trebević mountain above Sarajevo, on which a tower for telephone and telegraph communication was to be built. This would completely destroy the natural geomorphology of the top of the mountain, as well as the habitats of many plant and animal species. Right at the top of Trebević is the *locus classicus* of the endemic Bosnian iris (*Iris reichenbachii* Heuffell. var. *bosniaca* Beck). The population of this endemic taxon is not large and would certainly be destroyed by telecommunications. Šilić wrote about this in the journal *Biološki list* in 1971, and in the same year in the daily Sarajevo newspaper *Oslobođenje*. Fortunately, the peak was spared the potential negative human intervention – Šilić's intercession for the peak of Trebević proved to be effective.

LAUNCH OF NEW EDITIONS

Back in 1969, Čedomil Šilić initiated to launch a series of natural history books entitled *Nature of Yugoslavia*, which was accepted by then renowned Institute for publishing textbooks of Bosnia and Herzegovina.

One of the first was Šilić's book *Atlas of Trees and Shrubs*, published at the end of 1973., which received great recognition in the country and abroad.

After the merger of the aforementioned Institute with the publishing house Svjetlost from Sarajevo, the printing of books in the series continued. Over time, the first book reached four editions (the fourth was printed in 1990), followed by Šilić's new books: *Forest herbaceous plants* (the first edition in

Izdavači su bili Matica hrvatska, Ogranak Čitluk, Matica hrvatska, Ogranak Sarajevo, i Franjevačka kuća Masna Luka.

Knjige su postigle veliku popularnost kod čitatelja, kako znanstvenika-botaničara tako i onih koji nisu profesionalno vezani uz botaniku. Brzo su prodavane, izlazile su u nekoliko izdanja u velikoj nakladi od 10 000 do 15 000 primjeraka. Visoka tehnička opremljenost knjiga, izvrsno napisan prateći tekst za svaku prikazanu biljnu vrstu, Šilićeva ilustratorska vještina, originalni crteži ili fotografije u boji, neodoljivo su privlačili svakog čitatelja već od prve stranice. To dokazuju brojni prikazi i osvrti objavljeni u raznim časopisima i novinama u zemlji i inozemstvu [Popis radova, poglavlje XVIII. 1-48].

POPULARIZACIJA ZNANOSTI

Osim znanstvenog rada Čedomil Šilić imao je posebnu sklonost prema popularizaciji prirodnih znanosti, osobito biljnoga svijeta, što nije bilo često među znanstvenicima. Da bi se složene prirodne pojave prenijele na pojednostavnjen, razumljiv način, potrebno je posjedovati prirodni dar za komunikaciju, a Šilić ga je imao.

Objavio je 131 popularni i znanstveno-popularni članak. Najviše je takvih priloga objavio u *Biološkom listu*, glasilu Biološkog društva BiH. Prvi broj toga časopisa tiskan je 1953., nažalost poslije 50 godina redovita izlazenja, čak i za vrijeme rata, ugasio se 2003.

1977, and the fourth in 1990), *Endemic Plants* (the first edition in 1984, the third in 1990) and *Ornamental Trees and Shrubs* (1990). In addition to Šilić's books, two further titles were published in the series: *Mountain Plants* by R. Lakušić (1990) and *Meadow Plants* by Lj. Mišić and R. Lakušić (1990).

Thanks to his rich experience in publishing the above-mentioned books in the series *Nature of Yugoslavia*, in the post-war period in 2002, Čedomil Šilić initiated the launch of a new edition called *Nature of Bosnia and Herzegovina*. Šilić's initiative was accepted by Matica Hrvatska, Čitluk Branch, and Franjevačka kuća Masna Luka, and they published two books – *Endemic and Rare Plants of the Blidinje Nature Park* (2002) and *Atlas Dendroflora (Trees and Shrubs) of Bosnia and Herzegovina* (2005).

Unfortunately, Čedomil Šilić did not live to see the year 2013, when his book the *Atlas of Ornamental Garden Plants* were published. On this book Šilić worked over long-time years, together with his colleague Ana Mrdović, Eng. Hort. The publishers were Matica Hrvatska, Čitluk Branch, Matica Hrvatska, Sarajevo Branch, and Franjevačka kuća Masna Luka.

The books enjoyed considerable popularity with readers, including botanists scientist and those who are not professionally related to botany. They were published in multiple editions with a circulation of 10 000 to 15 000 copies. The high technical equipment of the books, excellently written supporting text for each presented plant species, Šilić's illustrator skills, original drawings or color photos, irresistibly attracted every reader from the first page. This is provable by numerous reviews and retrospections published in various journals and newspapers in the country and abroad [List of papers, section XVI-II. 1-48].

Čedomil Šilić ostvarivao je odlične profesionalne odnose sa svim uredništvima i urednicima, bez obzira što su se mijenjali tijekom vremena. Od toga vrijednog autora uvijek se moglo očekivati zanimljive edukativne priloge, u tekstnom i ilustrativnom obliku. Imao je smisla i volje da svoje znanje visokoobrazovnog profila prenese u oblik razumljiv i dostupan učenicima, a *Biološki list* je bio upravo njima namijenjen. Iz broja u broj, od godine 1968. do 2003./2004. tiskani su u tom časopisu njegovi kvalitetni i zanimljivi članci.

Nakon rata, u znanstveno-popularnom glasilu Udruženja građana FONDEKO, pod nazivom *Fondeko svijet*, od prvoga broja tiskanoga 1997. i nadalje, nalazili su se Šilićevi prilozi. Uz to, Udruženje FONDEKO, u suradnji s nekoliko suizdavača iz Bosne i Hercegovine tiskalo je nekoliko plakata, izmjera 48 cm x 66 cm, u velikoj nakladi, sa Šilićevim fotografijama i pratećim tekstom. Plakati su bili podijeljeni osnovnim i srednjim školama diljem Bosne i Hercegovine i predstavljali su svojevrsna nastavna biološka učila. Ujedno je to bio pionirski pothvat izdavaštva u domaćoj sredini u kojemu je ključnu ulogu odigrao Čedomil Šilić.

Znanstveno-popularne i popularne radove Šilić je objavljivao i u drugim časopisima i novinama, kao *Ekologija*, *Palčić*, *Stećak*. Ti su njegovi radovi imali snažnu edukativnu poruku, rado su ih čitali učenici, studenti i svi ostali koje je općenito zanimala priroda [Popis radova, poglavlje IV].

DISSEMINATING OF KNOWLEDGE

In addition to his scientific work, Čedomil Šilić had a special inclination towards the popularization of natural sciences, especially plant life, which was not common among scientists. In order to convey complex natural phenomena in a simplified, comprehensible manner, one must possess a natural gift for communication, and Šilić had it.

He published 131 popular and scientific popular articles. The majority of such contributions were published in *Biološki list*, the journal of the Biological Society of Bosnia and Herzegovina. The first issue of that newspaper was printed in 1953, unfortunately after 50 years of regular publication, even during the war, it was closed in 2003.

Čedomil Šilić enjoyed excellent professional relations with all editorial boards and editors, regardless of the fact that they changed over time. From this valuable author, one could always expect an interesting educational contribution, in textual and illustrative form. He had the sense and will to transfer his knowledge of a higher education profile in a form understandable and accessible to students, and the journal *Biološki list* was intended for them. From issue to issue, since 1968 to 2003–2004, his high-quality and interesting articles were printed in that journal.

After the war, from the first issue printed in 1997 onwards, Šilić's articles were published in the Citizens' Association FONDEKO, called *Fondeko svijet*.

After the war, in the scientific and popular newsletter of the FONDEKO Citizens' Association, under the name *Fondeko svijet*, from the first issue published in 1997 onwards, Šilić's contributions were printed. In addition, the FONDEKO Association in cooperation with a few companies, was the publisher of several posters, format 48 cm x 66 cm, in a large circulation, with Šilić's photos and their descriptions. Posters were distributed to primary and secondary schools throughout Bosnia and Herzegovina and represent-

ZAKLJUČAK

Dr. sc. Čedomil Šilić bio je botaničar vrhunskih postignuća. Radeći nekoliko desetljeća u Zemaljskom muzeju Bosne i Hercegovine u Sarajevu, kao muzealac i znanstvenik, stručnjak, učitelj, borac za prirodu i umjetnik dao je veliki doprinos u svim navedenim područjima. Njegovi znanstveni i drugi radovi prepoznatljivi su po originalnim crtežima i fotografijama, koje imaju i dokumentarnu i umjetničku vrijednost.

Objavio je 54 znanstvena rada, 131 znanstveno-popularni i popularni članak, jednu monografiju, 11 znanstveno-popularnih knjiga i poglavlja u knjigama, održao je 21 predavanje na kongresima, simpozijima i savjetovanjima, sudjelovao je u 15 znanstvenih projekata, objavio je 12 preglednih radova i prikaza, 32 stručna rada, priredio je pet izložbi fotografija i pet muzeoloških izložbi. Također je autor je 13 ilustratorskih radova, 16 plakata i kalendara, 11 poštanskih maraka, bio je mentor i član povjerenstva za obranu sedam magistarskih i doktorskih radnji i napisao scenarij za pet polusatnih obrazovnih emisija RTV Sarajevo.

Dr. sc. Čedomil Šilić je botaničar koji je odlično poznao floru i vegetaciju Dinarida Bosne i Hercegovine i šire. Dao je veliki doprinos poznavanju endemičnih i rijetkih svojti. Na temelju složenih istraživanja, ponajviše terenskih, u botaničku znanost je uveo 36 svojti i taksonomskih kombinacija kao i tri nove vegetacijske jedinice.

Za svoja profesionalna postignuća Čedomil Šilić dobio je brojna društvena pri-

ed a kind of a means of biological instructions. At the same time, it was a pioneering publishing venture in the domestic environment in which Čedomil Šilić played a key role.

Scientific and popular works Šilić published in various other journals and newsletters, including *Ekologija*, *Palčić*, *Stećak*. These articles, which were often written in an accessible style, conveyed a strong educational message and were widely read by students and other individuals interested in nature [List of papers, section IV].

CONCLUSIONS

Dr. Čedomil Šilić was a botanist of top achievements. Working for several decades at the National Museum of Bosnia and Herzegovina in Sarajevo, as a museum curator and scientist, expert, educator, fighter for nature and an artist, he made a great contribution in all the aforementioned areas. His scientific and other works are recognizable by original drawings and photographs, which have both documentary evidence and artistic creations.

He has published 54 scientific papers, 131 scientific-popular and popular articles, one monograph, 11 scientific-popular books and chapters of the books, delivered 21 lectures at congresses, symposia and meetings, participated in 15 scientific projects, published 12 review papers and retrospections, 32 professional papers, organized five photography exhibitions and five museological exhibitions. He has also authored 13 illustrative works, 16 posters and calendars, 11 postage stamps, was a mentor and a member of the committee for the defense of seven master's and doctoral theses and wrote the script for five half-hour educational shows broadcast on RTV Sarajevo.

Dr. Čedomil Šilić is a botanist who had excellent knowledge of the flora and vegetation of the Dinarides of Bosnia and Herzegovina and beyond. He made

znanja: jedan orden, četiri nagrade, šest diploma, dvije plakete, četiri povelje i jednu zahvalnicu. Američki biografski institut dodijelio mu je 2005. prestižnu nagradu – *Osoba godine*.

Šilićeva znanstvena, stručna i obrazovna djelatnost, njegove zasluge u popularizaciji znanosti i borbi za očuvanje prirode Bosne i Hercegovine, sudjelovanja u izdavačkoj djelatnosti bilo kao član uredništava ili u svojstvu glavnoga i odgovornog urednika te njegovi umjetnički prikazi, najbolje će biti predstavljeni impozantnim kronološkim popisom radova u daljnjem tekstu, umjesto uobičajena popisa literaturnih citata.

ZAHVALA

Autorica zahvaljuje kolegama i prijateljima Sabaheti Abadžić, Almi Čukojević, Almiri Drino, Slobodanu Gaševiću, Petru Grgiću, Rifatu Hadžiselimoviću, Anisu Hasanbegoviću, Ermani Lagumdžija, Maji Lakušić, Edini Muratović, Biljani Stojanović, Dariju Šiliću i Zdenki Vukadin koji su joj pružili neprocjenjivu pomoć u prikupljanju i provjeri nekih podataka korištenih u ovom radu.

IZJAVA O SUKOBU INTERESA

Ovaj rad u istom obliku nije objavljen, niti ponuđen za objavljivanje nekoj drugoj periodičnoj ili neperiodičnoj publikaciji. Autorica izjavljuje da nije u sukobu interesa.

FINANCIRANJE

Za ovaj rad autorica nije primila nikakva sredstva.

a great contribution to the knowledge of endemic and rare taxa. Based on complex research, mostly field research, he introduced 36 taxa and taxonomic combinations as well as three new vegetation units into botanical science. For his professional achievements, Dr. Čedomil Šilić received numerous social awards: one medal, four awards, six diplomas, two plaques, four charters and one certificate of appreciation. In 2005, the American Biographical Institute awarded him the prestigious award – *The Man of the Year*.

Šilić's scientific, professional and educational activities, his merits in the popularization of science and the fight for the conservation of the nature of Bosnia and Herzegovina, his participation in publishing activities either as a member of the editorial boards or editor-in-chiefs, as well as his artistic presentations will be most effectively represented by an imposing chronological list of works in the following text, instead by a conventional list of literature citations.

ACKNOWLEDGMENT

The authoress would like to express her gratitude to colleagues and friends Sabaheta Abadžić, Alma Čukojević, Almira Drino, Slobodan Gašević, Petar Grgić, Rifat Hadžiselimović, Anis Hasanbegović, Ermana Lagumdžija, Maja Lakušić, Edina Muratović, Biljana Stojanović, Dario Šilić and Zdenka Vukadin, who provided invaluable assistance in the collection and verification of some data utilized in this paper.

CONFLICT OF INTEREST STATEMENT

This work has not been published in the same form, nor offered for publication in any other periodical or non-periodical publication. The authoress declares that she has no conflict of interest.

FUNDING

For this work, the authoress did not receive any funding.

POPIS RADOVA I DJELA DR. SC. ČEDOMILA ŠILIĆA / *LIST OF DR. ČEDOMIL ŠILIĆ'S PAPERS AND ACTIVITIES*

I. Izvorni znanstveni radovi / *Original scientific papers*

- [1] 1960; *Limba* (*Pinus cembra L.*) i njena kultura na Trebeviću kod Sarajeva, Narodni šumar 11-12:527–542.
- [2] 1960; *Nalazište alpske azaleje* [*Loiseleuria procumbens (L.) Desvaux*] na Šar planini, God. Biol. inst. u Sarajevu 13(1-2):147–152.
- [3] 1964; *Prilog poznavanju dendroflore Banje Luke i okoline*, Radovi Šumarskog fakulteta i Instituta u Sarajevu IX(2):5–84.
- [4] 1966; *Sternbergia colchiciflora Waldst. & Kit. var. dalmatica Reichenb. u flori Jugoslavije*, GZM (PN) NS(V):115–121.
- [5] 1967; *Eksklava zlatnožutog jaglaca* (*Primula auricula L.*) na Trebeviću kod Sarajeva, GZM (PN) NS VI:81–95.
- [6] 1967; *Oreohertzogia pumila (Turra) Vent. subsp. illyrica Šilić, subsp. nova – novi endemični takson zapadnog dijela Balkanskog poluostrva*, GZM (PN) NS(VI):61–79.
- [7] 1969; *Prilog poznavanju taksona Phyllitis scolopendrium (L.) New. f. cavernarum Schiffer et Morton u pećinskoj flori Jugoslavije*, GZM (PN) NS(VIII):69–77.
- [8] 1969; *Planinska vegetacija Maglića, Volujaka i Zelengore*, (suautori: Lakušić R, Bjelčić Ž, Kutleša L, Mišić Lj, Grgić P), Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, posebna izdanja XI(3):171–188.
- [9] 1969; *Neke rijetke i interesantne vrste biljaka na području planina Maglića, Volujaka i Zelengore*, (suautori: Bjelčić Ž, Lakušić R, Kutleša L, Mišić Lj, Grgić P), Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, posebna izdanja XI(3):91–106.
- [10] 1970; *Heliospermo retzdorffiani – Oreohertzogietum illyricae Šilić, nova zajednica na hercegovačkim planinama*, Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine; posebna izdanja XV(4):303–311.
- [11] 1971; *Karakteristične cvjetnice za hercegovački endemni centar – planina Prenj, Čvrstica i Čabulja*, (suautorica Bjelčić Ž); GZM (PN) NS(X):39–57.
- [12] 1972; *Beitrag zur Ermittlung des Taxon Phyllitis scolopendrium (L.) Newmann f. cavernarum Schiffer et Morton in der Höhlenflora Jugoslawiens*, Wissenschaftliche Mitteilungen des Bosnisch-Herzegowinischen Landesmuseums, Naturwissenschaft, Sarajevo, II:73–81.
- [13] 1972-1973; *Nova nalazišta nekih rijetkih i manje poznatih biljnih vrsta u flori Bosne i Hercegovine*, GZM (PN) NS(XI-XII):59–79.
- [14] 1973; *Tagetes minutus L. – sve masovniji i sve opasniji korov na poljoprivrednim površinama Dalmacije, Hercegovine, Crnogorskog primorja i južne Makedonije*, Zbornik radova jugoslovenskog simpozijuma o borbi protiv korova u brdsko-planinskim područjima, Sarajevo, str. 27–34.

- [15] 1974; *Da li je Calamintha montenegrina Sagorski poseban species ili ne?*, Tokovi 9: 63–77.
- [16] 1974; *Conspectus generum Satureja L., Calamintha Miller, Micromeria Benth, Acinos Miller et Clinopodium L. fl. Jugoslaviae*, GZM (PN) NS(XIII-XIV):105–128.
- [17] 1978; *Horologija i ekologija vrsta roda Micromeria Benth u flori Jugoslavije*, God. Biol. inst. Univ. u Sarajevu; XXXI:169–182.
- [18] 1979; *Minuartia handelii* – *Caricetum* ass. nov. – *nova zajednica na planini Čvrsnici u Hercegovini*, (suautorica Bjelčić Ž), GZM (PN) NS(XVIII):51–56.
- [19] 1982; *Horologija, ekologija i fitosociološka pripadnost vrste Salvia brachyodon Vándás u flori Jugoslavije*, (suautorica Abadžić S), Glasnik Rep. zavoda zašt. prirode Prirodnačkog muzeja u Titogradu 15:125–131.
- [20] 1983; *Satureja visianii*, sp. nov. – *nova vrsta genusa Satureja L.*, Zbornik referata Roberta Visianija-Šibenčanina, Povremena izdanja Muzeja grada Šibenika 10:337–347.
- [21] 1983; *Chemical composition of volatile oil from Satureja montana subsp. Montana*, (suautori Palić R, Gašić MJ), Acta Pharmaceutica Jugoslavica 33:3–4.
- [22] 1983; *Satureja L., Calamintha Miller, Micromeria Benth, Acinos Miller i Clinopodium L.* In: Bjelčić Ž et al.: *Flora Bosnae et Herzegovinae*, IV Sympetalae, Pars 4, Zemaljski muzej Sarajevo, posebna izdanja IV:17–44.
- [23] 1983; *Bibliografija flore Bosne i Hercegovine*, In: Beck G, Malý K, Bjelčić Ž: *Flora Bosnae et Herzegovinae*, IV Sympetalae, Zemaljski muzej Sarajevo, posebna izdanja IV: 177–186.
- [24] 1985; *Prilog poznavanju horologije, ekologije i fitosociološke pripadnosti nekih paprati (Filicatae) u flori Jugoslavije*, GZM (PN) NS(XXIV):113–121.
- [25] 1986; *Monoterpenoidi u etarskom ulju Satureja cuneifolia Ten.*, (suautori: Palić R, Gašić J), Zbornik radova Filozofskog fakulteta Univerziteta u Nišu.
- [26] 1986; *Endemične biljne vrste u ekosistemima planina oko Sutjeske*, (suautorica Abadžić S), God. Biol. inst. Univ. u Sarajevu 39:151–160.
- [27] 1988; *Horološka, morfološka, kariološka i palinološka studija vrsta Centaurea crithmifolia Vis. i C. friderici Vis.*, (suautorica Šiljak-Yakovlev S), Zbornik referata naučnog skupa *Minerali, stijene, izumrli i živi svijet Bosne i Hercegovine*, Zemaljski muzej BiH, str. 279–289.
- [28] 1989; *Prikaz vegetacijskih jedinica srednjeg toka rijeke Neretve i njenih pritoka*, (suautorica Abadžić S), Zbornik radova sa Savjetovanja o ribarstvu na hidroelektranama, str. 121–127.
- [29] 1989; *Karakteristike vegetacije srednjeg toka rijeke Vrbas*, (suautorica Abadžić S), Zbornik radova sa Savjetovanja o ribarstvu na hidroakumulacijama, str. 81–85.
- [30] 1989; *Prikaz makrofitske vegetacije Buškog jezera (Bosna) i priobalnog područja*, GZM (PN) NS(XXVIII):129–141.
- [31] 1990; *Taksonomija i horologija vrsta Rhamnus illyrica Griseb. ap. Pant. (= Rh. Orbiculata Bornm.) i Rh. intermedia Steud. et Hochst. (Rhamnaceae) u flori Jugoslavije*, GZM (PN) NS(XXIX):11–38.

- [32] **1990**; *Morfologija, horologija, ekologija i fenologija dviju grupa populacija vrste Scilla litardierei Breistr.* (Syn.: *S. pratensis Waldst. & Kit., non Bergeret*), Bilten Društva ekologičara Bosne i Hercegovine B5:107–115.
- [33] **1990**; *O dvjema prinovima u flori Bosne i Hercegovine*, (suautorica Abadžić S), Bilten Društva ekologičara Bosne i Hercegovine B5:81–83.
- [34] **1990**; *A micromorphological study of some representative genera in the tribe Saturejeae (Lamiaceae)*, (suatori Husain SZ, Marin PD, Qaiser M, Petčović B), Botanical Journal of the Linnean Society 103:59–80.
- [35] **1990**; *Galinsoga ciliata (Rafin.) Blake (Asterales, Asteraceae) nova vrsta u adventivnoj flori Bosne i Hercegovine*, (suautorica Vasić O), Biosistematika 16(1):53–58.
- [36] **1991**; *Scilla lakusicii* sp. nov. – *nova vrsta genusa Scilla L. i njeni srodnički odnosi s vrstom S. litardierei Breistr. ex Speta*, GZM (PN) NS(XXX):29–45.
- [37] **1991**; *Endemične biljne vrste Dinarida i mogućnost primjene nekih vrsta u hortikulturi* (I.), (suautorica Abadžić S), GZM (PN) NS(XXX):47–127.
- [38] **1992–1995**; *Spisak biljnih vrsta (Pteridophyta i Spermatophyta) za „Crvenu knjigu“ Bosne i Hercegovine*, GZM (PN) NS(XXXI):323–367.
- [39] **1999**; *Contribution to the knowledge of the neophytic flora in the Biokovo area (Dalmatia, Croatia)*, (suautorica Šolić ME), Natura Croatica 8(2):109–116.
- [40] **1999**; *Sternbergia colchiciflora Waldst. & Kit. var. dalmatica Reichenb. on the Biokovo massif (Croatia)*, (suautorica Šolić ME), Natura Croatica (2):155–160.
- [41] **2000**; *List of botanical species (Pteridophyta and Spermatophyta) for the Red book of Bosnia and Herzegovina*, Wissenschaftliche Mitteilungen des Bosnisch-Herzegowinischen Landesmuseums, Naturwissenschaft, Sarajevo C7:287–323.
- [42] **2000**; *Prilog poznavanju neofitske flore Bosne i Hercegovine*, (suautorica Abadžić S), Herbolgija 1(1):29–40.
- [43] **2000**; *Prilog poznavanju spontanih mutacija nekih šumskih vaskularnih biljnih vrsta u Bosni i Hercegovini*, Radovi Šumarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu 1:1–6.
- [44] **2000**; *Taksonomija, horologija i ekologija vrste Stachys menthifolia Vis. (Lamiaceae) u dije-lu njezinog areala*, VII. Hrvatski biološki kongres, str. 264–265.
- [45] **2001**; *New ferns (Filicopsida) in the flora of the massif of the Biokovo Mt. (Dalmatia, Croatia)*, (suautorica Šolić ME), Natura Croatica 10(2):97–101.
- [46] **2002**; *The taxonomy, chorology and ecology of Stachys menthifolia Vis. (Lamiaceae) in the north-west part of its distribution area*, (suautorica Šolić ME), Acta Bot. Croat. 61(1):51–56.
- [47] **2002**; *Addition to the vascular flora in the region of Biokovo (Dalmatia, Croatia)*, (suautorica Šolić ME), Natura Croatica 11(3):341–363.
- [48] **2002**; *Chouardia lakusicii (Šilić) Speta – nova vrsta u flori Hrvatske*, (suautorica Šolić ME), Hladnikia 14:41–44.

- [49] 2005; *Biljni svijet Parka prirode Blidinje s posebnim osvrtom na endemične vrste*, Zbornik radova Prvog međunarodnog znanstvenog simpozija *Blidinje 2005*, str. 157–188.
- [50] 2005; *Types of lineage Sternbergia Waldst. & Kit. (Amarylidaceae) in flora of Bosnia and Hercegovina*, (rad predan za tisak u časopisu „Bioscientia” u Sarajevu koji, nažalost nije zaživio, te rad nije publiciran).
- [51] 2006; *I cvrči, cvrči cvrčak na čvoru crne smrče (prilog poznavanju naše bogate kulturne-govorne baštine)*, Hrvatska misao NS(38/27):91–100.
- [52] 2006; *Florističke i vegetacijske karakteristike povijesne župe Dubrave*, Zbornik radova, Humski zbornik IX:299–364.
- [53] 2006; *Erik (Erich) Brandis (1834. – 1921.) kao prosvjetitelj, pedagog, znanstvenik – prirodoslovac i muzealac*, Hrvatska misao X(41)29:96–117.
- [54] 2023; *Vascular flora of the old town of Stolac and its surrounding area (South Bosnia and Herzegovina)*, (suautori Maslo S, Abadžić S), *Prirodoslovlje* 23(1-2):3–54

II. Svoje i vegetacijske jedinice / *Taxa and vegetation units*

a) Svoje nove u znanosti / *Taxa new to science*

- [1] *Satureja horvatii* Šilić
- [2] *S. adamovicii* Šilić
- [3] *S. fukarekii* Šilić
- [4] *S. visianii* Šilić
- [5] *Micromeria albanica* (Griseb. ex K. Maly) Šilić, comb. nov.
- [6] *M. pseudocroatica* Šilić
- [7] *M. kosaninii* Šilić
- [8] *Acinos orontius* (Malý K.) Šilić, comb. nov.
- [9] *A. hungaricus* (Simonkai) Šilić, comb. nov.
- [10] *A. majoranifolius* (Mill.) Šilić, comb. nov.
- [11] *Calamintha vardarensis* Šilić
- [12] *Satureja x orjenii* Šilić
- [13] *Acinos x mixtus* (Ausserd.) Šilić, comb. nov.
- [14] *Calamicromeria hostii* (Caruel in Parl.) Šilić, comb. nov.
- [15] *Oreohertzogia pumila* (Turra) Vent subsp. *illyrica* Šilić
- [16] *Acinos alpinus* (L.) Moench subsp. *dinaricus* Šilić
- [17] *Satureja montana* L. subsp. *pisidica* (Wettst.) Šilić, comb. nov.
- [18] *Satureja subspicata* Bartl. ex Vis. subsp. *liburnica* Šilić
- [19] *Satureja subspicata* Bartl. ex Vis. subsp. *subspicata* var. *obcordata* (Horak) Hayek f. *obovata* Šilić

- [20] *Micromeria croatica* (Pers.) Schott var. *croatica* Šilić
- [21] *M. croatica* (Pers.) Schott var. *croatica* f. *linearilanceolata* Šilić
- [22] *M. croatica* (Pers.) Schott var. *croatica* f. *ovalifolia* Šilić
- [23] *M. croatica* (Pers.) Schott var. *croatica* f. *multicaulis* Šilić
- [24] *M. thymifolia* (Scop.) Fritsch f. *parviflora* Šilić
- [25] *M. thymifolia* (Scop.) Fritsch f. *condensatus* Šilić
- [26] *M. thymifolia* (Scop.) Fritsch f. *hirsutior* Šilić
- [27] *M. thymifolia* (Scop.) Fritsch f. *macrodonata* Šilić
- [28] *M. dalmatica* Benth. f. *multiflora* Šilić
- [29] *M. cristata* (Hampe) Griseb. f. *albiflora* Šilić
- [30] *M. parviflora* (Vis.) Reichenb. f. *multiantha* Šilić
- [31] *M. parviflora* (Vis.) Reichenb. f. *rubrotincta* Šilić
- [32] *Satureja montana* f. *subquadrangula* (Rochlena) Šilić
- [33] *Acinos orontius* (Malý K.) Šilić f. *albiflora* Šilić
- [34] *Clinopodium vulgare* L. f. *unicephala* Šilić
- [35] *C. vulgare* L. f. *minor* Šilić
- [36] *Scilla lakusicii* Šilić

b) Vegetacijske jedinice / *Vegetation units*

- [1] *Heliospermo retzdorffiani-Oreohertzogietum illyricae* Šilić
- [2] *Minuartio handelii-Caricetum* Bjelčić & Šilić
- [3] *Lino-Salvietum brachyodoni* Šilić & Abadžić

III. Monografije, znanstveno-popularne knjige, poglavlja u knjigama i udžbenici / *Monographs, popular scientific books, book chapters and textbooks*

- [1] 1973; *Atlas drveća i grmlja*, Edicija *Priroda Jugoslavije*, Zavod za izdavanje udžbenika Sarajevo (četiri izdanja), 218 str.
- [2] 1977; *Šumske zeljaste biljke*, (Edicija *Priroda Jugoslavije*), IGKRO „Svjetlost“, OOUR Zavod za izdavanje udžbenika Sarajevo (četiri izdanja), 271 str.
- [3] 1979; *Monografija rodova Satureja L., Calamintha Miller, Micromeria Benth., Acinos Miller i Clinopodium L. u flori Jugoslavije*. GZM BiH, posebno izdanje, 440 str.
- [4] 1984; *Endemične biljke*, (Edicija *Priroda Jugoslavije*), IGKRO „Svjetlost“, OOUR Zavod za udžbenike i nastavna sredstva Sarajevo – Zavod za udžbenike i nastavna sredstva Beograd, 227 str.¹

¹ Godine 1985. knjigu je nagradila izdavačka kuća Svjetlost, Sarajevo. / *In 1985, the book was awarded by the publishing house Svjetlost, Sarajevo.*

- [5] 1990; *Ukrasno drveće i grmlje*, (Edicija *Priroda Jugoslavije*). IP „Svjetlost“, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva Sarajevo – Zavod za udžbenike i nastavna sredstva Beograd, Sarajevo, 221 str.
- [6] 1997; *Dendrologija* – udžbenik za srednje šumarske škole, za II. i III. razred – za šumarske tehničare i tehničare hortikulture (udžbenik je recenziran, ali još nije objavljen / *the textbook is peer-reviewed, but is not published yet*).
- [7] 2002; *Endemične i rijetke biljke Parka prirode Blidinje*, (Edicija *Priroda Bosne i Hercegovine*, knj. 1.), Matica hrvatska, Ogranak Čitluk, 268 str.
- [8] 2005; *Atlas dendroflore (drveće i grmlje) Bosne i Hercegovine*, (Edicija *Priroda Bosne i Hercegovine*, knj. 2), Matica hrvatska, Ogranak Čitluk i Franjevačka kuća Masna luka, 575 str.²
- [9] 2006; *Botanička bašta planinske flore Crne Gore Kolašin (Dulovine)*, Agencija „Valjevac“, Valjevo, 292 str.
- [10] 2013; *Atlas ukrasnih vrtnih biljaka*, (suautorica Mrdović A), Ogranak Matice hrvatske Čitluk, Ogranak Matice hrvatske Sarajevo, Franjevačka kuća Masna Luka, str. 430 (objavljeno nakon autorove smrti / *published after the author's death*).
- [11] 2013; *Flora i vegetacija* (poglavlje), (suautorice Abadžić S, Šoljan D), u: *Prirodoslovno-povijesna baština općine Tomislavgrad* (monografija), (Ozimec R, Radoš M, ur.), Udruga Naša baština Zagreb, Udruga Naša baština Tomislavgrad, str. 246–284 (objavljeno nakon autorove smrti / *published after the author's death*).

IV. Znanstveno-popularni i popularni radovi / *Scientific-popular and popular papers*

- [1] 1967; *Jedna planina mijenja svoj izgled*, Naše planine 7-8:163–166.
- [2] 1968; *Prašumski rezervat Perućica*, Biološki list 7:97–101.
- [3] 1968; *Na gornjoj granici šume*, Biološki list 1.
- [4] 1970; *Neke rijetke i zaštićene biljke u flori naše zemlje*, Biološki list 1-3:8–32.
- [5] 1970; *Alpinetum (planinski botanički vrt) na Trebeviću iznad Sarajeva*, Biološki list 8:113–120.
- [6] 1971; *Osnovne prirodne karakteristike, flora i vegetacija Nacionalnog parka „Sutjeska“*, Biološki list 9-10:159.
- [7] 1971; *Tehnika izrade fotograma (uputstva za samostalan praktični rad učenika)*, Biološki list 4:61–64.
- [8] 1971; *Da li moramo i smijemo žrtvovati vrh Trebevića?* Biološki list 9-10:146–147.
- [9] 1971; *Da li žrtvovati vrh Trebevića?* Oslobođenje 27. V. 1971.
- [10] 1971-1972; *Upoznajmo bolje Trebević, omiljeno izletišta Sarajlija*, Biološki list 9-10:137–146.

² Za tu je knjigu Ogranak Matice hrvatske Čitluk dobio zlatnu povelju Matice hrvatske na Glavnoj skupštini 2006. u Varaždinu. / *For that book the Čitluk Branch of Matica Hrvatska received the Golden charter at General Assembly of Matica Hrvatska in Varaždin, 2006.*

- [11] 1971-1972; *Nacionalni park „Sutjeska“*, Biološki list 2:17–23.
- [12] 1971-1972; *Drvenasta mlječika* (*Euphorbia dendroides* L.) *interesantna biljka litoralne zone Sredozemlja*, Biološki list 3:35–38.
- [13] 1972; *Nacionalni park „Sutjeska“*, Pionir XXIV(3):8–9.
- [14] 1972; *Upoznajmo devet sobnih ukrasnih biljaka*, Biološki list 1.
- [15] 1972; *Upoznajmo još nekoliko sobnih ukrasnih biljaka*, Biološki list 2.
- [16] 1972; *Japanski Bonsai*, Biološki list 2.
- [17] 1972; *Kućice i hranilišta za ptice*, Biološki list 2.
- [18] 1972-1973; *Vrišt, vrijesak, vris, vrisak...*, Biološki list 1:3–7.
- [19] 1973; *Prašumski rezervat Perućica*, Pionir.
- [20] 1974; *Atlas drveća i grmlja*, u: *Priroda Jugoslavije*, 1, Knjiga i nastava 6:6.
- [21] 1980-1981; *Slavonska šuma*, Biološki list 7-8:97–103.
- [22] 1983; *S.O.S. iz naših voda*, Biološki list 7-8:115–117.
- [23] 1983; *Novosti iz Zemaljskog muzeja u Sarajevu*, Biološki list 7-8:120.
- [24] 1984-1985; *Upoznajmo ukrasno drveće i grmlje naših parkova*, I.: *Cycas revoluta Thunb.*, *Ginkgo biloba L.*, Biološki list 3-4:37–42.
- [25] 1984-1985; *Upoznajmo ukrasno drveće i grmlje naših parkova*, II.: *vrste roda Abies Miller*, Biološki list 5-6:71–76.
- [26] 1984-1985; *Upoznajmo ukrasno drveće i grmlje naših parkova*, III.: *vrste roda Pseudotsuga Carr*, Biološki list 9-10:138–142.
- [27] 1985-1986; *Upoznajmo ukrasno drveće i grmlje naših parkova i vrtova*, IV.: *vrste roda Tsuga Carr*, Biološki list 1-2:8–11.
- [28] 1985-1986; *Upoznajmo ukrasno drveće i grmlje naših parkova i vrtova*, V.: *vrste roda Picea Dietr*, Biološki list 3-4:38–41.
- [29] 1985-1986; *Upoznajmo ukrasno drveće i grmlje naših parkova i vrtova*, VI.: *vrste roda Cedrus Link*, Biološki list 5-6:75–79.
- [30] 1985-1986; *Upoznajmo ukrasno drveće i grmlje naših parkova i vrtova*, VII.: *vrste rodova Sequoia Endl. i Metasequoia Miki.*, Biološki list 7-8:102–107.
- [31] 1988-1989; *Josif Pančić (1814. – 1888.) – u znak sjećanja na velikog prirodnjaka, povodom 100-godišnjice njegove smrti*, Biološki list 5-6:65–69.
- [32] 1994; *SOS iz Botaničkog vrta (nisu to obične bukve!)*, EKO-OKO, Ekološka revija (Sarajevo) 8:18–19.
- [33] 1994-1995; *Stradanje Zemaljskog muzeja u Sarajevu u ratnom vihoru 1992. – 1994. godine*, Biološki list 3:7–9.
- [34] 1995; *Debelo brdo i František (Franjo) Fiala (1861. – 1898.)*, Stećak 22:31–32.
- [35] 1995-1996; *Zanimljivosti živog svijeta naših planina: Trebević (1 629 m)*, Biološki list 2: 26–29.

- [36] 1995-1996; *Upoznajmo četinjače* (*Pinus heldreichii Christ*), Biološki list 2 (zadnja stranica omota / *back page of the cover*).
- [37] 1996; *Čvrstica – hercegovačka ljepotica*, Stećak 29:36–37.
- [38] 1996; *Pater Erich Brandis (1834. – 1921.) – prvi isusovac na tlu Bosne (čitava Bosna u herbariju)*, Stećak 30:32–33.
- [39] 1996; *Kratka priča o slavonskoj šumi („Oduvijek je bilo tajnih veza...”)*, Stećak 36:32–33.
- [40] 1996; *Karlo Malý (1874. – 1951.) – pridružio Bosnu europskim tokovima*, Stećak 35:24–25.
- [41] 1996-1997; *Čvrstica (2.228 m) – hercegovačka ljepotica*, Biološki list 1:6–9.
- [42] 1996-1997; *Upoznajmo četinjače: Jela obična (Abies alba Mill.)*, Biološki list 1 (zadnja stranica omota / *back page of the cover*).
- [43] 1996-1997; *Zanimljivosti živog svijeta naših planina: Prenj – planina izuzetne privlačnosti*, Biološki list 2:5–9.
- [44] 1996-1997; *Upoznajmo četinjače: Smreka ili smrča [Picea abies (L.) Purk.]*, Biološki list 1 (foto prikaz).
- [45] 1997; *Crvena knjiga flore Bosne i Hercegovine*, Fondeko svijet 1:29–32.
- [46] 1997; *Riznica jedinstvenog biodiverziteta (Vranica, 2110 m)*, Fondeko svijet 2:26–29.
- [47] 1997; Poster „*Endemične biljne vrste Bosne i Hercegovine*“, Fondeko svijet 2:32–33 (duplex).
- [48] 1997; *Crna zmija*, Fondeko svijet 3:28.
- [49] 1997; *Medvjed i drijenjak*, Fondeko svijet 3:29.
- [50] 1997; Poster „*Rijetke i ugrožene biljne vrste Bosne i Hercegovine*“, Fondeko svijet 3:32–33.
- [51] 1997; *Ljubav konzula i božice flore [Otto Blau (1828. – 1879.)]*, Fondeko svijet 3:38–40.
- [52] 1997-1998; *Zanimljivosti živog svijeta naših planina: Velež (1968 m) „rođeni“ naš*, Biološki list 1:9–11.
- [53] 1997-1998; *Upoznajmo četinjače: Pančičeva omorika [Picea omorika (Panč.) Purk.]*, Biološki list 1 (foto prikaz).
- [54] 1997-1998; *Zanimljivosti živog svijeta naših planina: Čabulja planina (1780 m)*, Biološki list 2:2–7.
- [55] 1997-1998; *Upoznajmo četinjače: Crni bor (Pinus nigra Arnold)*, Biološki list 2 (foto prikaz).
- [56] 1998; *Zaštićeni objekti prirode u Bosni i Hercegovini: Vrelo Bune kod Blagaja i Vodopad Kravica na rijeci Trebižatu*, Fondeko svijet 4:3.
- [57] 1998; *Diva Grabovica – živi muzej na otvorenom*, Fondeko svijet 4:41–42.
- [58] 1998; *Zaštićeni objekti prirode u Bosni i Hercegovini: Pješčane piramide (kod Miljevine) i Jezero Donje Bare na Zelengori*, Fondeko svijet 5:5.
- [59] 1998; *Prvi učeni botaničar na tlu Bosne [Otto Sendtner (1813. – 1859.)]*, Fondeko svijet 5:26–27.

- [60] **1998;** *Udomaćeni japanski leptir [japanski prelac ili jamamaj (Antherea yamamai)],* Fondeko svijet 5:41.
- [61] **1998-1999;** *Zanimljivosti živog svijeta naših planina: Vran planina (2074 m),* Biološki list 1:2–6.
- [62] **1998-1999;** *Upoznajmo četinjače: Planinski bor, krivulj (Pinus mugo Turra),* Biološki list 1 (foto prikaz).
- [63] **1999;** *Ratna sudbina sarajevskih sekvoja,* Fondeko svijet 6:29.
- [64] **1999;** *Botaničar evropskog glasa i ugleda [Karlo Malý (1874. – 1951.)],* Fondeko svijet 6:30–31.
- [65] **1999;** *Radanje jele,* Fondeko svijet 6:47.
- [66] **1999;** *Zaštićeni objekti prirode u Bosni i Hercegovini: Šatorsko jezero i Jezero Klinje (ili Gradac) kod Gacka,* Fondeko svijet 6:49.
- [67] **1999-2000;** *Zanimljivosti živog svijeta naših planina: Crvanj planina (1920 m),* Biološki list 1:2–6.
- [68] **1999-2000;** *Upoznajmo četinjače: bijeli ili šumski bor (Pinus sylvestris L.),* Biološki list 1 (foto prikaz).
- [69] **2000;** *Bosanska zvončika (Symphyandra hofmannii Pant.),* Ekologija 1:32–33.
- [70] **2000;** „Ribarski kralj“ na Miljacki, Ekologija 1:36–37.
- [71] **2000;** *Da se stado omladi,* Ekologija 1:62–63.
- [72] **2000;** *Sarajevska udovičica (Knautia sarajvensis G. Beck),* Ekologija 2:18–19.
- [73] **2000;** *Gdje nestade jelenak?* Ekologija 2:38–39.
- [74] **2000;** *Spašavajmo, sačuvajmo i zaštitimo naše šume,* Ekologija 3:10–11.
- [75] **2000;** *Sa djedom na vrući salep (orhideja osvježnja),* Ekologija 3:28–30.
- [76] **2000;** *Botaničar František Fiala (1861. – 1898.),* Fondeko svijet 7:30–31.
- [77] **2000;** *Zaštićeni objekti prirode u Bosni i Hercegovini: Blatačko jezero i jezero Gornje Bare (na Zelengori),* Fondeko svijet 7:41.
- [78] **2000-2001;** *Fenologija,* Biološki list 1:25–27.
- [79] **2000-2001;** *Upoznajmo četinjače: molika (Pinus peuce Griseb.),* Biološki list 1 (foto prikaz).
- [80] **2001;** *G. Beck-Mannagetta (1856. – 1931.) – istraživač flore Bosne i Hercegovine,* Fondeko svijet 8:16–17.
- [81] **2001;** *Zaštićeni objekti prirode u Bosni i Hercegovini: Hutovo blato i Blidinje (ili Blidinjsko) jezero,* Fondeko svijet 8:47.
- [82] **2001;** *Međunarodna godina planina,* Fondeko svijet 9:28–29.
- [83] **2001;** *Vremeplov planinarskih kuća,* Fondeko svijet 9:29.
- [84] **2001;** *Bardača – raj za ptice i ribe,* Fondeko svijet 9:39.
- [85] **2001;** *Zaštićeni objekti prirode u Bosni i Hercegovini: Vodopad Bliha kod Fajtovc (Sanski Most) i vodopad Šištica kod Boračkog jezera u Hercegovini,* Fondeko svijet 9:55.

- [86] 2001; *Upoznajmo naše četveronožne životinje i njihov „govor“*, Palčić 21.
- [87] 2001; *Neobično prijateljstvo i ljubav*, Palčić 22.
- [88] 2001; *Posjeta zoološkom vrtu* (I), Palčić 23.
- [89] 2001; *Dževeravi javore gotovo si nestao iz naših planina*, Ekogea 1:40–41.
- [90] 2001-2002; „*Turr-tur-turr i gu-guuu-gu*“ [*Grlica* (*Streptopelia turtur Linnaeus*) i *Gugutka, kumra, kumrija* (*S. decaocto Frivald.*)], Biološki list 1:2–5.
- [91] 2001-2002; „*Osa lovac paukova* (*Scheliphron destillatorius Ill.*)”, Biološki list 1: 35–36.
- [92] 2001-2002; *Upoznajmo četinjače: Alepski (bili) bor* (*Pinus halepensis Miller*), Biološki list 1 (foto prikaz).
- [93] 2002; *Jabuka, jabučki endemizam i magični magnetizam*, Fondeko svijet 10: 38–39.
- [94] 2002; *Zaštićeni objekti prirode u Bosni i Hercegovini: Borilovačko jezero i Uloško ili Backo jezero*, Fondeko svijet 10:49.
- [95] 2002; *Planina Žaba (954 m n. v.), prirodoslovne impresije jednog biologa (Ptičji pogled sa Žaba-perspektive)*, Vrutak 7:52–54.
- [96] 2002; *Švedanin Svante Murbeck (1859. – 1946.)*, Fondeko svijet 11:24–25.
- [97] 2002; *Palagruža – jedinstvena i zanimljiva otočna skupina daleko na Jadranu*, Fondeko svijet 12:34–35.
- [98] 2002; *Kritički o „Rastreskanj Treskavici“*, Fondeko svijet 12:44.
- [99] 2002; *Zaštićeni objekti prirode u Bosni i Hercegovini: Pećina Duman i Dabarska pećina*, Fondeko svijet 12:55.
- [100] 2002; *Upoznajmo naše najčešće četinjače ili zimzelene drvenaste vrste (II)*, Palčić 28:38–39.
- [101] 2002; *Šetnja u prirodi sa biologom: Podbjel – prvi vjesnik proljeća*, Palčić 28:8–9.
- [102] 2002; *Priroda koja nas okružuje: Ispovijest maslačka*, Palčić 30:6–7.
- [103] 2002; *Carstvo prirode: Puh – šumski vragolan*, Palčić 31:6–7.
- [104] 2002; *Govor permatih životinja*, Palčić 33:12–13.
- [105] 2003; *Ukrasite svoj vrt „ognjicom“* [*Telekia speciosa (Schreb.) Baumg.*], Fondeko svijet 15:20–21.
- [106] 2003; *Zaštićeni objekti prirode Bosne i Hercegovine: Kukavičko jezero, Slap Kočuša na rijeci Trebižat*, Fondeko svijet 15:55.
- [107] 2003; *Zimske čarolije i zimska idila*, Palčić 35:34–35.
- [108] 2003; *Kaktusi – ta čudesna biljna stvorenja*, Palčić 36:34–35.
- [109] 2003; *Proljetni radovi u voćnjaku*, Palčić 38:16.
- [110] 2003; *Radujmo se beharu*, Palčić 39:18–19.
- [111] 2003; *Ruža kraljica cvijeća*, Palčić 40:18–19.
- [112] 2003-2004; *Park prirode Blidinje – budući nacionalni park*, Biološki list 1: 11–15.
- [113] 2004; *Male životinje, velike mame (vjeverica)*, Palčić 48:12–13.
- [114] 2004; *Cvijet za jednu noć i naredno jutro*, Fondeko svijet 16:24–25.

- [115] 2004; *Od jajeta do ptičjeg pjeva*, Palčić 49:14.
- [116] 2005; *Mikološke čarolije (izložba Branislava Perića u Centru savremene umjetnosti Crne Gore)*, Pobjeda (Podgorica) 4.
- [117] 2005; *Tišina nad gradom stoljetnih kovačnica (Kreševo)*, (suautor Lučić I), Meridijani 92:32–35.
- [118] 2005; *Deset godina Parka prirode Blidinje*, Fondeko svijet 19:24–25.
- [119] 2005; *Prašuma Perućica*, Meridijani 97:96–100.
- [120] 2005; *Ornitološke zabilješke sa Trebevića*, Bilten mreže posmatrača ptica u Bosni i Hercegovini 1:47.
- [121] 2006; *Ornitološke zabilješke sa Krivača (Velike šume) kod Pala*, Bilten mreže posmatrača ptica u Bosni i Hercegovini, 2.
- [122] 2006; *Lincura ili srčanik (Gentiana lutea L.)*, Fondeko svijet 20:9–10.
- [123] 2006; *Bjelozubo slijepo kuće (Spalax leucodon NORDMANN)*, Fondeko svijet 20:48–49.
- [124] 2006; *Zanimljivosti iz naše faune „Je li čudna zvijer još viđana u hercegovačkim lovištima?“* Hoop! 47:26–28.
- [125] 2006; *Zanimljivosti iz naše faune: „Zanimljiva i tajanstvena životinja našega podzemlja“*, Hoop! 48:34–35.
- [126] 2006; *Zanimljivosti iz naše faune: „Podzemna životinjica crnog samotastog krzna [Krtica (Talpa europaea LINNÉ)]“*, Hoop! 49:28–29.
- [127] 2006; *Zanimljivosti iz naše faune: „Veliki ili sivi puh [Glis glis (LINNÉ, 1766.)]“*, Hoop! 50.
- [128] 2006; *Erik Brandis (1834. – 1921.) – život i djelo (u povodu obilježavanja 85. obljetnice od njegove smrti)*, Izvori 20:9–12.
- [129] 2006; *Erik (Erich) Brandis (1834. – 1921.): prosvjetitelj, pedagog, znanstvenik – prirodoslovac i muzealac*, Hrvatska misao X(41)29:96–117.
- [130] 2007; *Zanimljivosti iz naše faune: „Naš vješti šumski akrobat [Vjeverica (Sciurus vulgaris LINNÉ, 1758.)]“*, Hoop! 51.
- [131] 2007; *U susret predproljeću i proljeću [Eranthis hyemalis (L.) Salisb.]*, Fondeko svijet 22:12–13.

V. Znanstveni skupovi, kongresi, simpoziji – sudjelovanje izlaganjem referata *Scientific meetings, congresses, symposia – participation by presenting papers*

- [1] 1969; *Prilog poznavanju taksona Phyllitis scolopendrium (L.) Newman f. cavernarum Schiffner et Morton u pećinskoj flori Jugoslavije*, III. Kongres biologa Jugoslavije u Ljubljani.
- [2] 1970; *Asocijacija Heliospermo-Oreohertzogietum illyricae-[Ass. Heliosperma retzdorffianum K. Malý-Oreohertzogia pumila (Turra) Vent subsp. illyrica Šilić] – nova zajednica na nekim planinama Hercegovine*, X. Simpozijum Internacionalnog saveza za fitocenologiju istočno-alpsko dinarske sekcije.
- [3] 1973; *Da li je Calamintha montenegrina Sagorski. poseban specijes ili ne?*, I. Jugoslavenski simpozijum o problemima flore i vegetacije jugoistočnih Dinarida, Andrijevice.

- [4] 1973; *Tagetes minutus L. – sve masovnije i sve opasniji korov na poljoprivrednim površinama Dalmacije, Hercegovine, Crnogorskog primorja i južne Makedonije*, Jugoslovenski simpozijum o borbi protiv korova u brdsko-planinskim područjima, Sarajevo.
- [5] 1974; *Geranium ernesti-mayeri Šilić*, sp. nov. i njegov položaj unutar srodnih vrsta sekcije *Subacaulia* Boiss. genera *Geranium L.*, IV. Kongres biologa Jugoslavije u Sarajevu.
- [6] 1977; *Horologija i ekologija vrsta roda Micromeria Benthama u flori Jugoslavije*, Znanstveni skup *Struktura, dinamika i zaštita ekosistema i njihovih komponenata na Dinaridima*, Zbornik radova, Biološki institut Univerziteta u Sarajevu, str. 22–23.
- [7] 1978; *Satureja visianii Šilić – nova vrsta genera Satureja L.*, Znanstveni skup povodom 100-e godišnjice smrti Roberta Visianija-Šibenčanina, Šibenik, Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za prirodne znanosti.
- [8] 1978; *Biljne takse kojima je dano ime u čast Roberta Visianija Šibenčanina*, Znanstveni skup povodom 100-e godišnjice smrti Roberta Visianija-Šibenčanina, Šibenik, Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za prirodne znanosti.
- [9] 1980; *Prilog poznavanju taksonomije, horologije i ekologije nekih vrsta roda Rhamnus L. u flori Jugoslavije*, IV. Simpozijum biosistematičara Jugoslavije (*Flora i Fauna*) u Đerdapu.
- [10] 1986; *Endemične biljne vrste u kompleksu planina oko Sutjeske*, Znanstveni skup povodom 40 godina postojanja Biološkog instituta Univerziteta u Sarajevu, Tjentište.
- [11] 1988; *Horološka, morfološka, kariološka i palinološka studija vrste Centaurea crithmifolia Vis. i C. friderici Vis.*, (suautorica Šiljak-Yakovlev S), Znanstveni skup *Minerali, stijene, izumrli i živi svijet Bosne i Hercegovine*, Sarajevo, Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine.
- [12] 1989; *Botanički vrtovi Jugoslavije*, Uz proslavu 100-godišnjice Botaničkog vrta u Zagrebu.
- [13] 1990; *Životni put i naučno djelo prof. dr. Živka Slavnića*, (suautori: Lakušić R, Kutleša L, Šoljan D), Znanstveni skup *Populacija, vrsta i biocenoza*, Sarajevo, Rezime referata, str. 1–10.
- [14] 1990; *O dvjema prinovima u flori Bosne i Hercegovine (Campanula waldsteiniana Schultes in Roemer et Schultes i C. thyrsoides L.)*, (suautorica Abadžić S), Znanstveni skup *Populacija, vrsta i biocenoza*, Sarajevo.
- [15] 1990; *Morfologija, horologija, ekologija i fenologija dviju grupa populacija vrste Scilla litaridieri Breistr. (syn.: S. pratensis Waldst. & Kit.)*, Znanstveni skup *Populacija, vrsta i biocenoza*, Sarajevo.
- [16] 2000; *Doprinos akademika profesora Ive Pevalika poznavanju nekih unskih slapova i njihove zaštite*, (suautorica Abadžić S), Naučna tribina *Sedra rijeke Une i Una bez Sedre*; Organizator „Unski smaragd“, Bihać, Zbornik referata, str. 45–49.
- [17] 2000; *Taksonomija, horologija i ekologija vrste Stachys menthifolia Vis. (Lamiaceae) u sjeverozapadnom dijelu njezinog areala*, (suautorica Šolić ME), VII. hrvatski biološki kongres u Hvaru, Zbornik sažetaka priopćenja Kongresa, str. 264–265.
- [18] 2000; *Chouardia lakusicii (Šilić) Speta – nova vrsta u flori Hrvatske*, (suautorica Šolić ME), Simpozij *Flora Slovenije 2000* (simpozij posvećen 80. obljetnici rođenja slovenskog botaničara, akademika, prof. dr. Ernesta Mayera), Ljubljana.

- [19] **2005;** *Biljni svijet Parka prirode Blidinje s posebnim osvrtom na endemične vrste*, Prvi međunarodni znanstveni simpozij *Blidinje* 2005.
- [20] **2006;** *Florističke i vegetacijske karakteristike povijesne župe Dubrave*, Znanstveni simpozij: *300 godina župe Dubrave*, Aladinići.
- [21] **2007;** *Molekularno-citogenetičke osobenosti dinarskih endema Chouardia lakusicii (Šilić) Speta i Ch. litardierei (Breistr.) Speta*, (suautori: Šiljak-Yakovlev S, Robin O, Papeš D), Međunarodni naučni skup *Prirodne i društvene vrijednosti ekosistema Dinarida*, Berane, Andrijevića, Plav (Crna Gora).

VI. Znanstveni projekti / *Scientific projects*

- [1] **1968;** *Rijetke i zaštićene biljne vrste Nacionalnog parka Sutjeska (studija o zaštiti). Program uređenja i prostorna organizacija Nacionalnog parka Sutjeska*, Urbanistički zavod Bosne i Hercegovine, Sarajevo.
- [2] **1968;** *Prodromus vegetacijskih jedinica stijena i sipara [Asplenietea rupestris (H. Meyer) Br.-Bl. i Thlaspeetea rotundifolii Br.-Bl.]*.
- [3] **1968;** *Biološko upoznavanje prašumskog područja Perućica u kompleksu planina Maglića, Volujaka i Zelengore*, Biološki institut Univerziteta u Sarajevu (s grupom autora).
- [4] **1969-1990;** *Vegetacijska karta Jugoslavije – teritorij Bosne i Hercegovine*, Institut za šumarstvo (prva faza), kasnije Biološki institut Univerziteta u Sarajevu (s grupom autora). Rad se odvijao na sljedećim sekcijama: Split 2, 4 i Livno 1, 3 (**1969**); Livno 1, 3 (**1969-1970**); Split 2, 3, 4 (**1970**); Makarska 2 i Mostar 1, 4 (**1977**); Mostar 1, 2, 3 i Nevesinje 3 (**1978, 1979**); Prozor 3, 4 i Konjic 3 (**1980**); Prozor 1, 3 (**1982-1983**); Konjic 3, Prozor 1 i Livno 2, 3, 4, (**1983**); Nevesinje 1 i Livno 4 (**1984**); Prijedor 1, 2 (**1985**); Prijedor 1 i Kostajnica 3 (**1986-1987**); Prijedor 4 i Kostajnica 3 (**1987-1988**); Kostajnica 3, Livno 3, 4 i Mostar 1, 2, 3, 4 (**1989**); Kostajnica 3, Livno 3, 4 i Mostar 1, 2, 3, 4 (**1990**).³
- [5] **1971;** *Hercegovački endemni centar u sklopu planina Prenj, Čvrstica i Čabulja*, Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine u Sarajevu (s grupom autora).
- [6] **1971-1975;** *Izučavanje autohtonih ekotipova ornamentalnog drveća, grmlja i zeljastog bilja zapadnog brdskog i obalnog dijela Jugoslavije*, suradnik na američkoj temi FG-YU-195, a odvijala preko Biološkog instituta u Dubrovniku.
- [7] **1975;** *Proučavanje ljekovitih, vitaminoznih i jestivih biljnih vrsta na planinama centralne Bosne*, Biološki institut Univerziteta u Sarajevu (s grupom autora).
- [8] **1975;** *Hercegovački endemni centar u sklopu planina Prenj, Čvrstica, Čabulja i Velež*, (proširena prethodna tema), Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine u Sarajevu (s grupom autora).
- [9] **1984;** *Endemične vrste Dinarida, njihova zaštita, te mogućnost primjene nekih vrsta u hortikulturi*, Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine u Sarajevu, odgovorni istraživač.

³ Podatci o sekcijama i godinama rada na *Projektu Vegetacijska karta* dobiveni su ljubaznošću prof. dr. sc. Petra Grgića, također sudionika *Projekta*. / *Data on sections and years of work on the Vegetation Map Project were obtained courtesy of Prof. Dr. Petar Grgić, also a participant in the Project.*

- [10] 1984; *Naučna obrada „tipova“ u zbirkama Odjeljenja za prirodne nauke Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine u Sarajevu*, odgovorni istraživač.
- [11] 1988; *Floristička istraživanja rodova Rhamnus L. (Rhamnaceae), Acer L. (Aceraceae), Scabiosa L. (Dipsacaceae) u flori Bosne i Hercegovine*, Društveni cilj DC IV 2. 1. 1., Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine u Sarajevu, odgovorni istraživač.
- [12] 1996-1999; *Index florae Bosnae et Hercegovinae*, Grupni projekt financiran od Soros Fondacije Otvoreno društvo BiH, Sarajevo.
- [13] 2004; *Florističke i vegetacijske karakteristike i osebnosti šireg područja Podveleži i Veleži*, (16,5 stranica teksta i 40 originalnih fotografija u boji), obradio temu u okviru *Studije održivog razvoja eko-turizma Bosne i Hercegovine* koju je financirala Japanska međunarodna agencija za kooperaciju (JICA) za Ministarstvo Federacije BiH i Republike Srpske.
- [14] 2005; *Nadgledanje biodiverziteta viših biljaka (Cormophyta) na planini Ozren*, Elaborat Zemaljskog muzeja BiH i Pilot studija (s grupom autora).
- [15] 2006-2007; *Raznolikost flore, Nacionalna strategija i akcioni plan za zaštitu biološke i pejsažne raznolikosti Bosne i Hercegovine* (s grupom autora).

VII. Stručni radovi / *Professional papers*

- [1] 1966; *Sječa i uništavanje planinskog bora – klekovine (Pinus mugo Turra) na planini Vranici u centralnoj Bosni*, Narodni šumar 7-8:241–254.
- [2] 1969; *Mali vodič kroz Botanički vrt Zemaljskog muzeja u Sarajevu*, Biološki list 9–10.
- [3] 1970; *Botanički vrt Zemaljskog muzeja u Sarajevu*, Hortikultura, str. 21–26.
- [4] 1974; *Neke rijetke i zaštićene biljke u flori naše zemlje*, (u: Grdić B: *Izleti biologa u prirodu*), Zavod za izdavanje udžbenika, str. 27–32.
- [5] 1974; *Prašumski rezervat Perućica*, (u: Grdić B: *Izleti biologa u prirodu*), Zavod za izdavanje udžbenika, str. 7–12.
- [6] 1974; *Na gornjoj granici šume*, (u: Grdić B: *Izleti biologa u prirodu*), Zavod za izdavanje udžbenika, str. 171–176.
- [7] 1978; *Mali vodič kroz Botanički vrt Zemaljskog muzeja u Sarajevu*, (u: Grdić B: *Biološki vodič kroz muzeje, zoološke vrtove i botaničke bašte*), IGKRO „Svjetlost“, OOUR Zavod za udžbenike Sarajevo, str. 16–24.
- [8] 1978; *Upoznajmo bolje Trebević, omiljeno izletište Sarajlija*, (u: Grdić B: *Biološki vodič kroz muzeje, zoološke vrtove i botaničke bašte*), IGKRO „Svjetlost“, OOUR Zavod za udžbenike Sarajevo, str. 40–49.
- [9] 1978; *Alpinetum (planinski botanički vrt) na Trebeviću iznad Sarajeva*, (u: Grdić B: *Biološki vodič kroz muzeje, zoološke vrtove i botaničke bašte*), IGKRO „Svjetlost“, OOUR Zavod za udžbenike Sarajevo, str. 50–56.
- [10] 1978; *Biljne takse kojima je dano ime u čast Roberta Visiani-a primjenjive u hortikulturi*, Hortikultura 3.
- [11] 1983; *Biljni svijet (flora i vegetacija) planine Bjelašnice*. Olimpijska serija „Svjetlosti“: Bjelašnica (prevedeno i tiskano na engleskom i njemačkom jeziku iste godine), str. 18–33.

- [12] **1984**; *Botanički vrt*, poglavlje u: *Vodič kroz zbirke Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine*, str. 63–72.
- [13] **1984**; *Živi svijet Bosne i Hercegovine*, Poglavlje u: *Vodič kroz zbirke Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine*, (suautor S. Obratil), str. 87–92.
- [14] **1988**; *Karlo Malý (1874. – 1951.), život i djelo*, Spomenica stogodišnjice rada Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine (1888. – 1988.), str. 60–63.
- [15] **1988**; *Naučna djelatnost u oblasti botanike*, Spomenica stogodišnjice rada Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine (1888. – 1988.), str. 193–209.
- [16] **1988**; *Muzeološka djelatnost Botaničkog odsjeka Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine*, Spomenica stogodišnjice rada Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine (1888. – 1988.), str. 306–323.
- [17] **1988**; *Državni fitopatološki zavod u Sarajevu kod Zemaljskog muzeja*, Spomenica stogodišnjice rada Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine (1888. – 1988.), str. 408–412.
- [18] **1989**; *Šume Bosne i Hercegovine*, poglavlje u: *Vodič kroz zbirke Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine*, str. 116–120.
- [19] **1989**; *Botanički vrt*, poglavlje u: *Vodič kroz zbirke Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine*, str. 69–80.
- [20] **1989**; *Živi svijet Bosne i Hercegovine*, (suautor Obratil S), poglavlje u: *Vodič kroz zbirke Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine*, str. 93–97.
- [21] **1990**; *Životni put i naučno djelo prof. dr. Živka Slavnića (1910. – 1975.)*, (suautori: Lakušić R, Kutleša L, Šoljan D), Bilten Društva ekologa Bosne i Hercegovine B:9–14.
- [22] **1963-1990**; *Delectus seminum et sporarum Horti Botanici Sarajevoensis*, Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine, Sarajevo.
- [23] **1995**; *Ztráty botanické zahrady Zemského muzea v Sarajevu ve víru války 1992. – 1994.*, Poradní sbor pro botanické zahrady Ministerstva životního prostředí ČR, Praha [sa souhlasem autora převzato z časopisu „Biološki list“ Sarajevo, br. 1:7–9 (1994.)], Zpravodaj botanických zahrad 45:33–35.
- [24] **1997**; In memoriam: *Sadeta Mehanović (1919. – 1996.)*, Micologia Montenegrina.
- [25] **1999**; *Prof. dr. Konrad Pintarić (u povodu 80. obljetnice života i rada)*, (suautor: Ušćuplić M), Radovi Šumarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu XXIX:I,II 1.
- [26] **2000**; „Život posvećen zemlji i čovjeku“ – *bard bosansko-hercegovačkog šumarstva*, (intervju u povodu 90. rođendana prof. Fazlije Alikalfića), Most, nova serija, 131:100–103.
- [27] **2002**; *Fenologija*, Natura Montenegrina XV-XIX:1.
- [28] **2003**; *Oproštaj sa Verom Vinček*, Fondeko svijet 14:43
- [29] **2004**; *Prirodna baština Bosne i Hercegovine i njezini istraživači*. (In: Huseinović I, Babić Dž: *Svjetlost Evrope u Bosni i Hercegovini*: str. 567–579), Baybook, Sarajevo, (na njemačkom / in German: pp. 571–574; na engleskom / in English: pp. 575–578; na talijanskom / in Italian: pp. 579–582) [40 razglednica iz vremena Austro-Ugarske] / 40 postcards from the Austro-Hungarian period: str. 583–592),

- [30] 2005; *Životni i radni put Željke Bjelčić-Pavić, u povodu 90. obljetnice života i rada*, Hrvatska misao IX(35-36-37)26:139–152.
- [31] 2006; *In memoriam: Sadeta Mehanović (1919. – 1996.)*, GZM (PN) NS(32): 203–208.
- [32] 2008; *Botanički vrt*, Zemaljski muzej – Vodič, str. 74–89.

VIII. Prikazi knjiga i pregledni radovi / *Book reviews and review papers*

- [1] 1970; Matković P: *Biljka-čovjek-prostor*, Nakladnik: Ogranak Matice hrvatske Split, Biološki list 9-10:160.
- [2] 1971; Grupa autora: *Mala flora Slovenije*, Nakladnik: Cankarjeva založba u Ljubljani, 1969., Biološki list 3:47–48.
- [3] 1988; Vinja V: *Jadranska fauna, etimologija i struktura naziva*, Nakladnici: Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti i LOGOS Split, Biološki list 1-2:27–29.
- [4] 1996; Nikolić T: *Herbarijski priručnik*, Nakladnik Školska knjiga, Zagreb, Biološki list 1:26.
- [5] 1996-1997; Radić J: *Lice mora*, Malakološki muzej Makarska, Biološki list 1:16–17.
- [6] 1997-1998; Mihaldinec M, Taritaš M: *Dječji atlas prirode (životinjski i biljni svijet u Hrvatskoj)*, ABC naklada, Zagreb, Biološki list 2:20–21.
- [7] 2003; Visković N: *Stablo i čovjek – knjiga godine*, Fondoko svijet 13:20–21.
- [8] 2004; Ivo Lučić: *Vjetrenica – put u dušu zemlje*, Fondoko svijet 16:32–33.
- [9] 2005; Bugarski A: *Tragovi ramskog graditeljstva*, KUN „Oslobođenje“, 21. travnja, str. 35.
- [10] 2006; Bugarski A: *Iz naše bogate graditeljske baštine; Tragovi ramskog graditeljstva*, Hrvatska misao (38)27:150–154.
- [11] 2016; *Lamiaceae. Index florae Bosnae et Hercegovinae* (Part 3), In: (Šoljan D, ur.), GZM (PN) NS 37:51–59 (rad objavljen nakon autorove smrti / *paper published after the author's death*).
- [12] 2021; *Rhamnaceae. Index florae Bosnae et Hercegovinae* (Part 6), In: (Šoljan D, ur.), GZM (PN) NS 40:49–52 (suautor: Bašić N) (rad objavljen nakon autorove smrti / *paper published after the author's death*).

IX. Samostalne i skupne izložbe / *Individual and collective exhibitions*

a) Izložbe umjetničkih i prirodoslovnih fotografija / *Exhibitions of art and natural science photographs*

- [1] ? *Rijetki i zaštićeni prirodni objekti Bosne i Hercegovine* – izložba održana u čast Godišnje skupštine Republičke podružnice za zaštitu prirode Bosne i Hercegovine (110 umjetničkih prirodoslovnih fotografija dimenzija 30 cm x 40 cm). / ? *Rare and protected natural objects of Bosnia and Herzegovina – an exhibition held in honor of the Annual Assembly of the Republic Branch for Nature Protection of Bosnia and Herzegovina* (110 artistic and natural science photos, format 30 cm x 40 cm).

- [2] **1974**; *Prirodoslovna fotografija* – izložba održana u čast IV. Kongresa biologa Jugoslavije (75 crno-bijelih fotografija dimenzija 50 cm x 60 cm i 35 u fotografija u boji, dimenzija 13 cm x 18 cm), Sarajevo (Skenderija). / **1974**; *Natural history photography – an exhibition held in honor of IV. Congress of biologists of Yugoslavia* (75 black-and-white photos, format 50 cm x 60 cm and 35 color photos, format 13 cm x 18 cm), Sarajevo (Skenderija).
- [3] ? *Šuma* – izložba u organizaciji Republičkog Pokreta gorana Bosne i Hercegovine (35 fotografija dimenzija 30 cm x 40 cm). / ? *Forest – an exhibition organized by the Republic Pokret gorana of Bosnia and Herzegovina* (35 photos format 30 cm x 40 cm).
- [4] ? *Šuma kao faktor u očuvanju životne sredine* – izložba u organizaciji Republičkog saveza za zaštitu i unapređenje čovjekove sredine (75 crno-bijelih fotografija dimenzija 100 cm x 100 cm). / ? *The forest as a factor in the protection of the environment – an exhibition organized by the Republican Association for Protection and improvement of the human environment* (75 black-and-white photos format 100 cm x 100 cm).
- [5] **1994**; *Stradanje Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine u ratu 1992. – 1994. godine* – izložba u sklopu kulturno-znanstvene manifestacije *Dani Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine u Sarajevu*, Galerija Mak, 27. IV. – 7. V. 1994. (110 crno-bijelih fotografija, a tekst u katalogu Vojislava Vujanovića *Dvostruka ekspozicija Šilićeve fotografije* emitiran na Radiju BiH u emisiji *Kultura, znanost, umjetnost*, 27. IV. 1994., a kasnije objavljen u Vujanovićevoj knjizi *Alkemija slike*, Sarajevo, **1997**; str. 245–246. / **1994**; *The suffering of the National Museum of Bosnia and Herzegovina in the war of 1992–1994 – exhibition as part of the cultural and scientific event Days of the National Museum of Bosnia and Herzegovina in Sarajevo, Mak Gallery, 27 IV. – 7 May 1994* (110 black-and-white photographs, and the text in the catalogue of Vojislav Vujanović *Double exposure of Šilić's photography, broadcasted on Radio BiH in the program Culture, Science, Art, April 27, 1994, and later published in Vujanović's book Alkemija slike, Sarajevo, 1997; pp. 245–246.*

b) Muzeološke izložbe / *Museological exhibitions*

- [1] *Drveće i grmlje Jugoslavije* – tematska pokretna izložba s više od 200 autohtonih dendrovrsta: / *Trees and shrubs of Yugoslavia – thematic mobile exhibition with more than 200 autochthonous tree species*: **1983**, Zemaljski muzej Sarajevo; **1984**, Prirodoslovni muzej Slovenije, Ljubljana; **1985**, Prirodnjački muzej Beograd; **1986**, Gradski muzej Zrenjanin; **1986**, Prirodnjački muzej Skopje; **1987**, Regionalni muzej Struga; **1986**, Gradski muzej Varaždin; **1987**, Nacionalni park Plitvička jezera; **1988**, Gradski muzej Karlovac; **1988**, u Ljubljani i Beogradu održana prigodna predavanja vezana uz izložbu / *Occasional lectures related to the exhibition were held in Ljubljana and Belgrade.*
- [2] **1988**; *Šume Bosne i Hercegovine* – stalna izložba u povodu obilježavanja 100. obljetnice Zemaljskoga muzeja u Sarajevu, Sarajevo. / **1988**; *Forests of Bosnia and Herzegovina – permanent exhibition on the occasion of the 100th anniversary of the National Museum in Sarajevo, Sarajevo.*
- [3] **1988**; *Endemična flora Dinarida* – izložba živih biljaka u Botaničkom vrtu u povodu 100. obljetnice Zemaljskoga muzeja u Sarajevu, Sarajevo. / **1988**; *Endemic flora of the Dinari-*

des – *exhibition of living plants in the Botanical Garden on the occasion of the 100th anniversary of the National Museum in Sarajevo, Sarajevo.*

- [4] **2006**; Erik Brandis (1834. – 1921.) – *život i djelo* – tematska stalna izložba u povodu 85. obljetnice njegove smrti. / **2006**; Erik Brandis (1834 – 1921) – *life and work – thematic permanent exhibition on the occasion of the 85th anniversary of his death*. Zavičajni muzej Travnik, 14. – 24. XII, Katolički školski centar Travnik, Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine u Sarajevu, Katolički školski centar Sarajevo.
- [5] **2010**; *Šume Bosne i Hercegovine* – stalna izložba u Prirodnjačkom odjeljenju Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine (izložba otvorena 24. studeni 2010., nakon autorove smrti). / **2010**; *Forests of Bosnia and Herzegovina – permanent exhibition in the Natural History Department of the National Museum of Bosnia and Herzegovina (exhibition opened on November 24, 2010, after the author's death).*

X. Značajniji ilustratorski radovi / *More significant illustrator works*

- [1] **1956**; Knežević M, Knežević R: *Vuk – život, štetnost i tamanjenje*, Institut za šumarstvo i drvenu industriju NR BiH, knj. III, sv. 4: (25 crteža – vinjeta u tušu / *25 drawings – vignettes in the drawing ink*).
- [2] **1965**; Čirić M: *Atlas šumskih zemljišta Jugoslavije*. Jugoslavenski poljoprivredno-šumarski centar, Beograd; *Radna sveska za V razred osmogodišnje škole*. Zavod za izdavanje udžbenika, Sarajevo, (34 profila šumskih zemljišta u tehnici akvarela, gvaša / *34 profiles of forest land in aquarelle, gouache technique*).
- [3] **1971**; Berberović Lj: *Mala biogeografija*. Zavod za izdavanje udžbenika, Sarajevo, (159 ilustracija; fotografska oprema bioloških slika u boji u brojnim biološkim udžbenicima za osmogodišnje škole od II. do VII. razreda / *159 illustrations; photographic equipment of color biological pictures in numerous biological textbooks for eight-year schools from II. to VII. class*).
- [4] **1973**; Šilić Č: *Atlas drveća i grmlja*, Sarajevo (150 figura biljnih detalja u tušu i 169 originalnih fotografija u boji / *150 figures of plant details in the drawing ink and 169 original color photographs*).
- [5] **1977**; Šilić Č: *Šumske zeljaste biljke*, Sarajevo (1 200 figura biljnih detalja u tušu i 192 originalne fotografije u boji / *1 200 figures of plant details in the drawing ink and 192 original color photographs*).
- [6] **1979**; Šilić Č: *Uputstvo za fenološka osmatranja*, Savezni hidrometeorološki zavod, Beograd (objavljeno **2006.**, oprema cca 300 originalnih dija pozitiviva u boji / *published in 2006, equipped with approx. 300 original color slides*).
- [7] **1979**; Šilić Č: „*Monografija genusa Satureja L., Calamintha Miller, Micromeria Benthama, Acinos Miller i Clinopodium L. u flori Jugoslavije*“. Posebno izdanje Zemaljskoga muzeja Bosne i Hercegovine u Sarajevu (2 558 crteža, 12 areal karata, 105 crno-bijelih fotografija / *2 558 drawings, 12 areal maps, 105 black-and-white photographs*).

- [8] 1984; Šilić Č: *Endemične biljke*. Sarajevo (1 647 originalnih crteža biljnih detalja u tušu i 164 originalne fotografije u boji / 1 647 original drawings of plant details in the drawing ink and 164 original color photos).⁴
- [9] 1990; Šilić Č: *Ukrasno drveće i grmlje*, Sarajevo (1 200 crteža biljnih detalja u tušu i 163 originalne fotografije u boji / 1 200 drawings of plant details in the drawing ink and 163 original color photos).
- [10] 2002; Šilić Č: *Endemične i rijetke biljke Parka prirode Blidinje*. Matica hrvatska, Ogranak Čitluk, 235 originalnih fotografija u boji, 92 tablice, 835 crno-bijelih crteža biljnih detalja / 235 original color photos, 92 tables, 835 black-and-white drawings of plant details).
- [11] 2005; Šilić Č: *Atlas dendroflore (drveće i grmlje) Bosne i Hercegovine*. Matica hrvatska, Ogranak Čitluk i Franjevačka kuća Masna Luka (626 originalnih fotografija u boji, 200 tablica s 1 453 crno-bijelih crteža biljnih detalja / 626 original color photographs, 200 tables with 1 453 black-and-white drawings of plant details).
- [12] 2006; Šilić Č: *Botanička bašta planinske flore Crne Gore Kolašin (Dulovine)*. Agencija „Valjevac“, Valjevo (570 originalnih fotografija u boji / 570 original color photographs).
- [13] 2013; Šilić Č, Mrdović A: *Atlas ukrasnih vrtnih biljaka*. Ogranak Matice hrvatske Čitluk, Ogranak Matice hrvatske Sarajevo, Franjevačka kuća Masna Luka (oko 600 originalnih fotografija u koloru; knjiga objavljena nakon autorove smrti / about 600 original photographs in color; a book published after the author's death).

XI. Prirodoslovni plakati, zidni i stolni kalendari / *Posters of natural science, wall and desk calendars*

- [1] 1997; *Endemične biljne vrste Bosne i Hercegovine*, Fondsko Sarajevo, Javno vodoprivredno preduzeće Vodoprivreda BiH Sarajevo i UNICEF (22 originalne fotografije biljnih vrsta u boji i popratni tekst; dimenzije 65 cm x 48 cm / 22 original color photos of plant species and their descriptions; format 65 cm x 48 cm).
- [2] 1997; *Rijetke i ugrožene biljne vrste Bosne i Hercegovine*, Fondsko Sarajevo, Javno vodoprivredno preduzeće Vodoprivreda BiH Sarajevo i UNICEF (21 originalna fotografija biljnih vrsta u boji i popratni tekst / 21 original color photos of plant species and their descriptions; format 65 cm x 48 cm).
- [3] ?⁵ *Šume i životna sredina Bosne i Hercegovine – Prirodna baština BiH*. Nakladnici: Fondsko Sarajevo i Eko BiH Sarajevo (16 originalnih fotografija u boji / 16 original color photos).
- [4] ?⁶ *Hidrološki objekti Bosne i Hercegovine – Prirodna baština BiH*, Fondsko Sarajevo i Eko BiH Sarajevo (18 originalnih fotografija biljnih vrsta u boji i popratni tekst / 18 original color photos of plant species and their descriptions).

⁴ Knjigu je nagradila izdavačka kuća „Svjetlost“ za najbolje ilustriranu knjigu 1985. / *The book was awarded by the publishing house “Svjetlost” for the best illustrated book in 1985.*

⁵ Na plakatu ne piše godina tiskanja. / *The year of printing is not written on the poster.*

⁶ Isto. / *Ibid.*

- [5] 2001; *Upoznajmo naše najčešće proljetnice* (I). Šetnja u prirodi s biologom, Palčić, Sarajevo – radosnica za najmlađe, 18 (8 slajdova u boji i popratni tekst / *8 color slides and their descriptions*).
- [6] 2001; *Upoznajmo naše najčešće proljetnice* (II). Šetnja u prirodi s biologom. Palčić, Sarajevo – radosnica za najmlađe, 19 (8 fotografija u boji i popratni tekst / *8 color photos and their descriptions*).
- [7] 2001; *Upoznajmo naše najčešće ljetne biljke* (III). Šetnja u prirodi s biologom. Palčić, Sarajevo – radosnica za najmlađe, 20 (11 fotografija u boji i popratni tekst / *11 color photos and their descriptions*).
- [8] 2001; *Upoznajmo naše najglavnije i najčešće listopadne vrste drveća* (I). Palčić, Sarajevo – radosnica za najmlađe, 22 (15 fotografija u boji i popratni tekst / *15 color photos and their descriptions*).
- [9] 2001; *Upoznajmo naše najglavnije i najčešće listopadne vrste drveća* (II). Palčić, Sarajevo – radosnica za najmlađe, 23 (16 fotografija u boji i popratni tekst / *16 color photos and their descriptions*).
- [10] 2002; *Bosanska zvončika* (*Symphandra hofmannii* Pant.), Biološki list, Sarajevo (5 originalnih fotografija u boji i popratni tekst / *5 original color photos and their descriptions*).
- [11] 2002; *Upoznajmo naše najčešće četinjače ili zimzelene drvenaste vrste* (III). Palčić, Sarajevo – radosnica za najmlađe, 25 (14 fotografija u boji i popratni tekst / *14 color photos and their descriptions*).
- [12] 2002; *Kalendar prirode*. Palčić, Sarajevo – radosnica za najmlađe, 25 (jedna fotografija u boji / *one color photos*).
- [13] 2003; *Iz povrtnjaka moje bake*. Palčić, Sarajevo – radosnica za najmlađe, 39 (24 fotografije u boji i popratni tekst / *24 color photos and their descriptions*).
- [14] 2005; *Endemične biljne vrste Bosne i Hercegovine* (2), Fondsko Sarajevo, Sponzor: Sarajevo šume d.o.o., Sarajevo (25 originalnih fotografija u boji i popratni tekst / *25 original color photos and their descriptions*).
- [15] 1996; *Zidni kalendar „Bosnalijeka“*. (13 fotografija endemičnih biljaka u boji / *13 color photographs of endemic plants*).
- [16] 2004; *Zidni i stolni kalendar Matice hrvatske Čitluk, „Dragulji hercegovačke flore“* (13 fotografija i popratni tekst / *13 color photos and their descriptions*).

XII. Prigodne poštanske marke Bosne i Hercegovine / *Commemorative postage stamps of Bosnia and Herzegovina*

- [1] 1997; *FAUNA – Dinarska voluharica* (*Dinaromys bogdanovi* V. & E. Martino), PTT BiH, „Bilten“ 6 (samo tekst na bosanskom i engleskom / *only text in Bosnian and English*).

- [2] 1997; *FAUNA – Rajzerov triton* (*Triturus alpestris reiseri* F. Werner), PTT BiH, „Bilten“ 6 (samo tekst na bosanskom i engleskom / *only text in Bosnian and English*).
- [3] 1997; *FLORA – Frajnov karanfil* (*Dianthus freynii* Vandás), PTT BiH, „Bilten“ 6 (samo tekst na bosanskom i engleskom / *only text in Bosnian and English*).
- [4] 1997; *FLORA – Prenjska oštrica* [*Oxytropis prenja* (G. Beck) G. Beck in Reichenb. & Reichenb. fil.], PTT BiH, „Bilten“ 6 (samo tekst na bosanskom i engleskom / *only text in Bosnian and English*).
- [5] 2002; *FAUNA – Prugasto jedarce* [*Ipheclides podalirius* (Linné)], (suautorica slikarica Dželatović M), „Bilten“ BH Pošta, br. 7-8:1–2 (izdanje: 20. IV. 2002. / *issue: 04/20/2002*).
- [6] 2002; *FAUNA – Crvenooki parnasovac* (*Parnassius apollo* Linné), (suautorica slikarica Dželatović M), „Bilten“ BH Pošta, br. 7-8:3–4 (izdanje: 20. IV. 2002. / *issue: 04/20/2002*).
- [7] 2002; *FLORA – Dinarska kandilka* (*Aquilegia dinarica* G. Beck), (suautorica slikarica Dželatović M), „Bilten“ BH Pošta, br. 7-8:5–6 (izdanje: 20. IV. 2002. / *issue: 04/20/2002*).
- [8] 2002; *FLORA – Dinarski encijan* (*Gentiana dinarica* G. Beck), (suautorica slikarica Dželatović M), „Bilten“ BH Pošta, br. 7-8:7–8 (izdanje: 20. IV. 2002. / *issue: 04/20/2002*).
- [9] 2003; *FLORA – Prenjska oštrica* (*Oxytropis prenja*), Pregled poštanskih maraka 10, Hrvatska pošta d. o. o. Mostar (izdanje – prvi dan: 10. VI. 2003.; tekst i originalna fotografija / *issue – first day (of sale): 06/10/2003; text and original photo*).
- [10] 2004; *FLORA – Dinarska kandilka* (*Aquilegia dinarica*), (motiv u suautorstvu s dizajnerom Šantić S), prigodna poštanska marka, Hrvatska pošta d. o. o. Mostar (izdanje – prvi dan: 30. III. 2004.; tekst na hrvatskom, engleskom, francuskom i njemačkom / *issue – first day: 03/30/2004; text in Croatian, English, French and German*).
- [11] 2004; *FAUNA – Prenjski crni daždevnjak* (*Salamandra atra prenjensis*), (motiv u suautorstvu s dizajnerom Šantić S), prigodna poštanska marka, Hrvatska pošta d. o. o. Mostar (izdanje – prvi dan 30. III. 2004.; tekst na hrvatskom, engleskom, francuskom i njemačkom / *issue – first day: 03/30/2004; text in Croatian, English, French and German*).

XIII. Obrazovanje znanstvenoga kadra / *Education of scientific staff*

a) Mentorstvo magistarskih radova / *Mentorship of master's theses*

- [1] *Taksonomska i morfološko-horološka studija vrste Acer intermedium Pančić na prostorima Jugoslavije, s posebnim osvrtom na vrstu Acer hyrcanum*; Kandidatkinja: Amela Kuč-Kovačević, tema prijavljena na Univerzitetu u Sarajevu, rad je iz opravdanih razloga prekinut. / *Taxonomic and morphological-horological study of the species Acer intermedium Pančić in the region Yugoslavia, with special reference to the species Acer hyrcanum*; Candidate: Amela Kuč-Kovačević, topic registered at the University of Sarajevo, the work was interrupted for justified reasons.

- [2] *Genus Lonicera u flori Jugoslavije*; Kandidat: Vedran Vidaček, tema prijavljena na Univerzitetu u Sarajevu **2008**; rad na temi prekinut. / *Genus Lonicera in the flora of Yugoslavia; Candidate: Vedran Vidaček, topic registered at the University of Sarajevo in 2008; work on the topic interrupted.*

b) Član Komisije za obranu doktorske disertacije / *Member of Dissertation defense committee*

- [1] *Diferencijacija populacija i vrsta roda Edraianthus DC. na planini Biokovo*; Kandidatkinja: mr. sc. Dubravka Šoljan, Prirodno-matematički fakultet Univerziteta u Sarajevu, obrana **1987**. / *Differentiation of populations and species of the genus Edraianthus DC. on Mount Biokovo; Candidate: M.Sc. Dubravka Šoljan, Faculty of Science and Mathematics, University of Sarajevo, defense 1987.*
- [2] *Hemotaksonomska i mikromorfološka studija roda Micromeria Benthama i srodnih rodova tribusa Satureineae (Lamiaceae)*; Kandidat: mr. sc. Petar Marin, Prirodno - matematički fakultet Univerziteta u Beogradu, obrana **1989**. / *Hemotaxonomic and micromorphological study of the genus Micromeria Benthama and related genera of the tribus Satureineae (Lamiaceae); Candidate: M.Sc. Petar Marin, Faculty of Science and Mathematics, University of Belgrade, defense 1989.*
- [3] *Singeneza vegetacije u ekosistemima vertikalnog profila planine Ozren kod Sarajeva*; Kandidat: mr. sc. Sulejman Redžić, Prirodno-matematički fakultet Univerziteta u Sarajevu, obrana **1991**. / *Singogenesis of vegetation in vertical profile ecosystems of Mount Ozren near Sarajevo; Candidate: M.Sc. Sulejman Redžić, Faculty of Science and Mathematics, University of Sarajevo, defense 1991.*
- [4] *Diferencijacija populacija vrsta Scabiosa silenifolia Waldst. & Kit. i S. canescens Waldst. & Kit. na Dinaridima*; Kandidatkinja: Sabaheta Abadžić, prof. biol., tema prijavljena na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta u Sarajevu 16. 5. **1988.**, izrada rada iz opravdanih razloga prekinuta. / *Differentiation of Scabiosa silenifolia Waldst. species populations. & Kit. and S. canescens Waldst. & Kit. at the Dinarides; Candidate: Sabaheta Abadžić, Prof. Biol., topic registered at the Faculty of Science and Mathematics of the University of Sarajevo on May 16, 1988, the preparation of the work was interrupted for justified reasons.*
- [5] *Ekološko-fenološka i morfološko-anatomska diferencijacija populacija vrste Acer obtusatum Kit. na vertikalnom profilu srednjih Dinarida*; Kandidatkinja: mr. Danijela Alajbegović, tema prijavljena na Šumarskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu, iz opravdanih razloga rad prekinut. / *Ecological-phenological and morphological-anatomical differentiation of populations of the species Acer obtusatum Kit. on the vertical profile of the middle Dinarides; Candidate: M.Sc. Danijela Alajbegović, topic registered at the Faculty of Forestry of the University of Sarajevo, work interrupted for justified reasons.*

XIV. Obrazovne TV-emisije / *Educational TV broadcast*

- [1] **1984**; *Endemična flora Dinarida*, Znanstveno-obrazovni program RTV Sarajevo, scenarij za pet polusatnih emisija, snimanje 35 dana na području kontinentalnih i primorskih Di-

narida (od Učke do Durmitora, na Jabuci, Palagruži i dr.); emisije reemitirane nekoliko puta i u nekoliko vremenskih razdoblja. / **1984**; Endemic flora of the Dinarides, *Scientific and educational program of RTV Sarajevo, script for five half-hour shows, filming for 35 days in the area of the continental and coastal Dinarides (from Učka to Durmitor, on Jabuka, Palagruža, etc.); shows rebroadcasted several times and in several periods.*

XV. Rukovođenje znanstvenim institucijama / *Scientific institutions management*

- [1] **1964**; Rukovoditelj Botaničkog vrta Zemaljskoga muzeja Bosne i Hercegovine u Sarajevu do 1996. (do umirovljenja). / **1964**; *Head of the Botanical Garden of the National Museum of Bosnia and Herzegovina in Sarajevo until 1996 (until retirement).*
- [2] **1969**; Član Radničkog savjeta Zemaljskoga muzeja Bosne i Hercegovine od polovice 1969. (dva mandata), u jednom mandatu je vršitelj dužnosti zamjenika Predsjednika. / **1969**; *Member of the Workers' Council of the National Museum of Bosnia and Herzegovina since the middle of 1969 (two terms), he has been Acting deputy president for one term.*
- [3] **1981**; Načelnik Odjeljenja za prirodne znanosti Zemaljskoga muzeja Bosne i Hercegovine, do 1983. (mandat prekinut zbog zdravstvenih razloga). / **1981**; *Head of the Department of Natural Sciences of the National Museum of Bosnia and Herzegovina, until 1983; / term terminated due to health reasons.*

XVI. Aktivnost u stručnim, znanstvenim i drugim društvima / *Activities in professional, scientific and other societies*

- [1] Član Redakcije časopisa *Biološki list*. / *Member of Editorial Board of the journal Biološki list.*
- [2] Predsjednik Izdavačkog savjeta Zemaljskoga muzeja Bosne i Hercegovine (dva i pol mandata, ukupno 10 godina). / *President of the Publishing Council of the National Museum of Bosnia and Herzegovina (two and a half mandate, 10 years in total).*
- [3] Član Muzejskog društva Bosne i Hercegovine. / *Member of the Museum Society of Bosnia and Herzegovina.*
- [4] Član Biološkog društva Bosne i Hercegovine. / *Member of the Biological Society of Bosnia and Herzegovina.*
- [5] Član Društva sistematičara Bosne i Hercegovine. / *Member of the Society of Systematists of Bosnia and Herzegovina.*
- [6] Član Društva za zaštitu prirode Bosne i Hercegovine. / *Member of the Society for Nature Protection of Bosnia and Herzegovina.*
- [7] **1988**; Član Odbora i Koordinacionog odbora za obilježavanje 100-godišnjice Zemaljskoga muzeja Bosne i Hercegovine. / **1988**; *Member of the Committee and Coordination Committee for the commemoration of the 100th anniversary National Museum of Bosnia and Herzegovina.*

- [8] 1984; Član Uredništva i odgovorni urednik Vodiča kroz zbirke Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine, Sarajevo. / *Member of the Editorial Board and responsible editor of the Guide to the Collections of the National Museum of Bosnia and Herzegovina, Sarajevo.*
- [9] 1985; Član Redakcije i glavni i odgovorni urednik GZM BiH, Prirodne nauke, do umirovljenja 1996. / *Member of the Editorial Board and editor-in-chief of GZM BiH, Natural Sciences, until his retirement in 1996).*
- [10] 1988; Član Redakcije za izradu „Spomenice“ Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine (1888. – 1988.). / *Member of the Editorial Board for the preparation of the „Memorial“ of the National Museum of Bosnia and Herzegovina (1888–1988).*
- [11] Član Redakcije i glavni i odgovorni i tehnički urednik ratne sveske GZMBiH (arheologija, etnologija, prirodne nauke) [svezak je pripreman u ratnim uvjetima, a tiskana je 1996.], četiri godine kasnije svezak je preveden na engleski jezik u Muzejskoj publikaciji WM-BiH. / *Member of the Editorial Board and chief-and-editor and technical editor of the GZM-BiH war volume (archaeology, ethnology, natural sciences) [the volume was prepared in war-time conditions, and it was printed in 1996], four years later the volume was translated into English in the museum publication WMBiH.*
- [12] 1973; Predsjednik Redakcijskog kolegija edicije *Priroda Jugoslavije* (do 1990.). / 1973; *President of the Editorial Board of the edition Nature of Yugoslavia (until 1990).*
- [13] 1988; Član Redakcijskog odbora Znanstvenog skupa *Minerali, stijene, izumrli i živi svijet Bosne i Hercegovine*, Sarajevo. / 1988; *Member of the Editorial Board of the Scientific Conference Minerals, rocks, extinct and living world of Bosnia and Herzegovina, Sarajevo.*
- [14] 1990; Član Redakcijskog odbora Znanstvenog skupa *Populacija, vrsta i biocenoza*, u povodu 80 godina rođenja prof. dr. Živka Slavnića, Sarajevo, 16. i 17. XI. 1990. / 1990; *Member of the Editorial Board of the Scientific Conference Population, species and biocenosis, on the occasion of the 80th anniversary of the birth of Prof. Dr. Živko Slavnić, Sarajevo, November 16 and 17, 1990.*
- [15] 1993; Redoviti član Hrvatskog društva za znanost i umjetnost od 18. XII. 1993., (tim povodom dodijeljena mu je Povelja o članstvu 07. X. 1995.). / *Full member of the Croatian Society for Science and Art since December 18, 1993, (on that occasion he was awarded the Charter Membership on October 7, 1995).*
- [16] 1997; Član Uredništva znanstveno-popularne revije *Fondeko svijet* Sarajevo, od 1. do 22. broja, do 2007. / 1997; *Member of the Editorial Board of the scientific-popular review Fondeko svijet Sarajevo, from issue 1 to 22, until 2007.*
- [17] 2005; Član Recenzijskog odbora i Međunarodnog odbora Prvoga međunarodnoga znanstvenog simpozija *Blidinje 2005* (16. i 17. IX. 2005.). / 2005; *Member of the Review Committee and the International Committee of the First International Scientific Symposium Blidinje 2005 (September 16 and 17).*
- [18] Član Internacionalne Istočno-alpsko-dinarske sekcije za istraživanje vegetacije. / *Member of the International Eastern-Alpine-Dinaric Section for Vegetation Research.*

- [19] Član Uredništva edicije *Priroda Bosne i Hercegovine*. / *Member of the Editorial Board of Edition Nature of Bosnia and Herzegovina*.

XVII. Društvena priznanja i nagrade / *Social recognitions and awards*

- [1] 1968; Dobitnik triju diploma Foto-saveza Jugoslavije: 11. IV. 1968, 30. IX. 1970., 6. IV. 1977. / *Winner of three diplomas of the Photo Association of Yugoslavia: 04/11/1968, 09/30/1970, 04/06/1977*.
- [2] 1970; Dobitnik četiriju diploma Planinarskog saveza Hrvatske i Planinarskog saveza Bosne i Hercegovine 5. XI. 1970. i jedno priznanje 5. XI. 1970. / 1970; *Winner of four diplomas of the Mountaineering Association of Croatia and the Mountaineering Association of Bosnia and Herzegovina 11/05/1970 and one award 11/05/1970*.
- [3] 1975; Spomen plaketa grada Sarajeva. / 1975; *Memorial plaque of the city of Sarajevo*.
- [4] 1976; Plaketa „za izuzetne zasluge u razvoju bioloških nauka“, u povodu 30. godišnjice rada Biološkog instituta Univerziteta u Sarajevu. / 1976; *Plaque „for exceptional merits in the development of biological sciences“, on the occasion of the 30th anniversary of the work of the Biological Institute of the University of Sarajevo*.
- [5] 1978; Priznanje SIZ-a kulture Sarajeva „za aktivno učešće i doprinos u razvoju samoupravnih socijalističkih odnosa u kulturi i delegatskog sistema, kao i za unapređenje djelatnosti kulture u gradu Sarajevu, u periodu 1975. do 1978. godine“. / 1978; *Recognition of culture SIZ Sarajevo „for active participation and contribution to development of self-governing socialist relations in culture and the delegate system, as well as for improvement of cultural activities in the city of Sarajevo, in the period 1975 to 1978“*.
- [6] 1980; Nagrada „Veselin Masleša“ za radove u području bioloških znanosti, posebice za djelo: „*Monografija genera Satureja L., Calamintha Miller, Micromeria Benthama, Acinos Miller i Clinopodium L. u flori Jugoslavije*“. / 1980; *Award „Veselin Masleša“ for works in the field of biological sciences, especially for the work: „Monograph of the genus Satureja L., Calamintha Miller, Micromeria Benthama, Acinos Miller and Clinopodium L. in the flora of Yugoslavia“*.
- [7] 1984; Nagrada SOUR „Svjetlost“, Sarajevo, za najbolju ilustraciju knjige *Endemične biljke*. / 1984; *Award SOUR „Svjetlost“, Sarajevo, for the best illustration of the book Endemic plants*.
- [8] 1987; Jubilarna povelja Saveza gorana Bosne i Hercegovine „u znak priznanja za izuzetan doprinos razvoju i unapređenja goranskih akcija“. / 1987; *Jubilee Charter of the Union of Gorans of Bosnia and Herzegovina „in recognition of the exceptional contribution to the development and improvement of Goran actions“*.
- [9] 1988; Šestoaprilska nagrada grada Sarajeva za djela u ediciji *Priroda Jugoslavije* i muzeološku aktivnost u području prirodnih znanosti. / 1988; *Sixth-of-April award of the city of Sarajevo for works in the edition Nature of Yugoslavia and museological activity in the field of natural sciences*.
- [10] 1988; Povelja Zemaljskoga muzeja Bosne i Hercegovine u povodu 100-godišnjice postojanja i rada „za uspješnu suradnju i doprinos razvoju ove ustanove“. / 1988; *Charter of the*

National Museum of Bosnia and Herzegovina on the occasion of the 100th anniversary of its existence and work „for successful cooperation and contribution to the development of this institution“.

- [11] 1989; Orden rada sa zlatnim vijencem „za naročite zasluge i postignute uspjehe u radu od značaja za napredak zemlje“. / 1989; *Order of Labor with a golden wreath „for special merits and achievements in work of importance for the progress of the country“.*
- [12] 2002; Zahvalnica u povodu obilježavanja 40 godina (1962. – 2002.) razvoja i rada Pokreta gorana, Sarajevo, 11. X. 2002. / 2002; *Certificate of Appreciation on the occasion of 40 years (1962–2002) development and activities of Goran's Movement, Sarajevo, October 11, 2002.*
- [13] 2003; Počasni član „Foto kluba Sarajevo“, Foto saveza Bosne i Hercegovine, br. članske karte 025, od 1. III. 2003. / 2003; *Honorary member „Photo club Sarajevo“, Photo association of Bosnia and Herzegovina, membership card no. 025, from Mart 1, 2003.*
- [14] 2004; Dobitnik Povelje počasnog člana FONDEKA. / 2004; *Winner of the Charter Honorary Member of FONDEKA.*
- [15] 2004; Matica hrvatska, Zagreb, Zlatna povelja za knjigu *Endemične i rijetke biljke Parka prirode Blidinje*, 5. VI. 2004. / 2004; *Matica Hrvatska, Zagreb, Golden Charter for the book Endemic and rare plants of the Blidinje Nature Park, June 5, 2004.*
- [16] 2005; *Osoba godine – 2005*, Nagrada Američkog biografskog instituta, Raleigh, Sjeverna Karolina, SAD. / 2005; *Man of the Year – 2005*, American Biographical Institute Award, Raleigh, North Carolina, USA.

XVIII. Prikazi i osvrti na Šilićeve knjige, izložbe i drugo / *Reviews and retrospections of Šilić's books, exhibitions and more*

- [1] 1974; Lakušić R: Prikaz knjige Čedomila Šilića *Atlas drveća i grmlja*, Zavod za izdavanje udžbenika Sarajevo, Biološki list 7:100–101.
- [2] 1974; Korene Z: Prikaz knjige Čedomila Šilića *Atlas drveća i grmlja* (kao i cijele edicije *Priroda Jugoslavije*). Knjiga i nastava – Informativno stručni list Zavoda za udžbenike Sarajevo, 6.
- [3] 1974; Matković P: Prikaz knjige Čedomila Šilića *Atlas drveća i grmlja*. Hortikultura 4.
- [4] 1974; Nuić P: Prikaz knjige Čedomila Šilića *Atlas drveća i grmlja*. Narodni šumar 1–3.
- [5] 1974; Nuić P: Prikaz knjige Čedomila Šilića *Atlas drveća i grmlja*, Rubrika „Svijet knjige“ „Oslobođenje“ Sarajevo, 22. januara 1974.
- [6] 1974; Lakušić L: *Rijetka knjiga o biljkama* (prikaz knjige Čedomila Šilića *Atlas drveća i grmlja*) Odjek 8:9.
- [7] 1974; Hadžiomerović AR: Prikaz knjige Čedomila Šilića *Atlas drveća i grmlja*, Pčelar 4:88.
- [8] 1974; Hadžiomerović AR: Prikaz knjige Čedomila Šilića *Atlas drveća i grmlja*, Priroda 6:188.

- [9] 1974; Skoberne P: Prikaz knjige Čedomila Šilića *Atlas drveća i grmlja*. Planinski vestnik 8:452.
- [10] 1974; Ekić E: Prikaz knjige Čedomila Šilića *Atlas drveća i grmlja*. Goran 29.
- [11] 1976; Delipavlov D: Prikaz knjige Čedomila Šilića *Atlas drveća i grmlja – Atlas drveta i hrasti* (na bugarskom jeziku), Gorsko stopanstvo 10:60.
- [12] 1977; Meseldija M: Čitanka prirode (prikaz knjige Čedomila Šilića *Šumske zeljaste biljke*, Goran 41:12.
- [13] 1983; Vlačić Z: Rubrika Licem u lice: *Reafirmacija jugoslavenske biosistematike*. „Oslobođenje”, Sarajevo, 6. aprila 1983., str. 17.
- [14] 1984; Praprotnik N: *Endemične biljke* (Edicija *Priroda Jugoslavije* 4) – prikaz knjige. Planinski vestnik 7:330–331.
- [15] 1984-1985; Šoljan D, Abadžić S: Prikaz knjiga: Edicija *Priroda Jugoslavije*, Biološki list 7-8:121–124.
- [16] 1987; Bogdanović K: *Vizuelna kultura Čedomila Šilića*, Odjek 3:27.
- [17] 1987; Drenkovski R: *Čedomil Šilić – istaknut botaničar i sledbenik na hortikulturnata misla* (na makedonskom jeziku). Hortus III6:33–38.
- [18] 1988; Šerak H: *Dr. Čedomil Šilić – Dobitnik šestopriprilске nagrade grada Sarajeva (1988)*, Narodni šumar 10-12:393–395.
- [19] 1988-1989; Beus V: Izložba *Endemna flora Dinarida*, autora Čedomila Šilića (u okviru manifestacije: *Stoljeće Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine u Sarajevu*). Biološki list 5-6:90–92.
- [20] 1988-1989; Beus V: Prikaz izložbe Čedomila Šilića: *Šume Bosne i Hercegovine*. Biološki list 3-4:43–46.
- [21] 1988; Beus V: Prikaz izložbi Čedomila Šilića: *Šume Bosne i Hercegovine i Endemična flora Dinarida*, Narodni šumar 10-12:401–404
- [22] 1990; Lippert W: Prikaz knjiga Čedomila Šilića: *Bäume und Sträucher* (3. Auflage), *Wald-Pflanzen* (3. Auflage), *Endemische Pflanzen* (2. Auflage). Berichte der Bayerischen Botanischen Gesellschaft 61:354.
- [23] 1990-1991; Lakušić R: Prikaz knjige Čedomila Šilića: *Ukrasno drveće i grmlje*, IP „Svjetlost”, Sarajevo, Biološki list 1:21–22
- [24] 1994; Mutapčić V: *Rat i sjećanje: Dr. Čedomil Šilić: Tražeći ljepotu*, Corridor (II)8:11.
- [25] 1997; Vujanović V: *Alkemija slike: Dvostruka ekspozicija Čedomila Šilića*, Savez novinara Bosne i Hercegovine, Sarajevo, str. 245–246.
- [26] 1997; Šoljan D: *Plakati za ekološko senzibiliziranje*. Fondoko svijet 2:31.
- [27] 2003; Vujanović V: *Nerazlučivi dvopjev* (prikaz knjige Čedomila Šilića: *Endemične i rijetke biljke Parka prirode Blidinje*). KUN „Oslobođenje”, 10. IV. 2003.

- [28] 2003; Lučić I: *Čudesan biljni svijet Čedomila Šilića*. Vrtak V(8-9):10.
- [29] 2003; Wraber T: *Odličen slikovni priročnik hercegovske endemične i redke flore* (na slovenskom jeziku). Proteus 9-10:65.
- [30] 2003; Beus V: Prikaz knjige Čedomila Šilića: *Endemične i rijetke biljke Parka prirode Blidinje*, Šumarski list 7-8:429–430.
- [31] 2003; Vujanović V: *Znanstvenik i umjetnik na istom zadatku*, Fondeko svijet 15:30–31.
- [32] 2003; Abadžić N: *Endemične i rijetke biljke Parka prirode Blidinje* (foto prikaz knjige). Fondeko svijet 15:32–33.
- [33] 2003; Fischer M: *Endemische und seltene Pflanzen des Naturparks Blidinje*. „Neilreichia“ (Verein zur Erforschung der Flora Österreich) 2-3:322–323.
- [34] 2004; Regula-Bevilacqua Lj: *Čedomil Šilić: Endemične i rijetke biljke Parka prirode Blidinje*, Priroda 918:54.
- [35] 2003; Lučić I: *Silazio je sa Čvrstice kao s nekoga drugoga svijeta* (prikaz knjige Čedomila Šilića: *Endemične i rijetke biljke Parka prirode Blidinje*, Matica hrvatska 12:38–34.
- [36] 2003; Ljiljak Lj: *Čedomil Šilić na Valjevskim planinama* (Blago Valjevskih planina), Kolu bara 109:1–2.
- [37] 2004; Šoljan D: *Jedinstvo znanstvenog i likovnog sadržaja*. Prikaz knjige Čedomila Šilića: *Endemične i rijetke biljke Parka prirode Blidinje*. Hrvatska misao 23:31–32.
- [38] 2004; Mihaliček N: Prikaz knjige Čedomila Šilića *Endemične i rijetke biljke Parka prirode Blidinje*, Naše šume 3:62.
- [39] 2005; Munitić F: *Dendroflora Dinarida popisana s trudom znalca*. „Slobodna Dalmacija“ – prilog za vikend-poljoprivrednike VRT 87:11.
- [40] 2005; Beus V: Prikaz knjige Čedomila Šilića *Atlas dendroflore (drveće i grmlje) Bosne i Hercegovine*. Fondeko svijet 19:39–41.
- [41] 2006; Beus V: *Izvanredno djelo dendrološke literature – prikaz knjige Čedomila Šilića Atlas dendroflore (drveće i grmlje) Bosne i Hercegovine*. Hrvatska misao 38-27:149–150.
- [42] 2006; Wraber T: *Slikovni prikaz flore jugovzhodnih Dinaridov*. Prikaz knjige dr. Čedomila Šilića *Botanička bašta planinske flore Crne Gore Kolašin (Dulovine)*, Proteus 68:459–460.
- [43] 2006; Bulić Z: *Botanička bašta planinske flore Crne Gore Kolašin (Dulovine)* – prikaz knjige dr. Čedomila Šilića, Putovanja 49:67–69.
- [44] 2006; Cekol S: *Zapravo atlas Dinarida* – kratak prikaz knjige Čedomila Šilića: *Atlas dendroflore (drveće i grmlje) Bosne i Hercegovine*. Vijenac XIV, 322.
- [45] 2005; Mihaliček N: Prikaz knjige Čedomila Šilića *Atlas dendroflore (drveće i grmlje) Bosne i Hercegovine*. Naše šume 6-7:77.
- [46] 2006; Sekulić M: *Biljni svijet u predvorju nauke i umjetnosti*. Promocija knjige Čedomila Šilića: *Botanička bašta planinske flore Crne Gore Kolašin (Dulovine)*, „Oslobođenje“, Sarajevo, 1. X., 2006., 20 str.

- [47] **2006**; Regula-Bevilacqua Lj: Prikaz knjige Čedomila Šilića *Atlas dendroflora (drveće i grmlje) Bosne i Hercegovine*. Priroda 944-945(3-4):73.
- [48] **2006**; Pulević V: *Botaničari i Crna Gora; Čedomil Šilić*, 387–396 (s portretom). Prirodnački muzej Crne Gore – Podgorica, posebno izdanje, knjiga 2, Podgorica.